

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

สกวกาญจน์ สาลีวัน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ศกาวกาญจน์ สาลีวัน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP AND SCHOOL
EFFECTIVENESS IN BANGLUMAUNG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHONBURI
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 3

SAKAOKAN SALEEWAN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ สกาวกาญจน์ สาลีวัน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกูล)

..... ประธาน

(ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(ดร.ภักดิ์ภูษิต จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวิชิตระกูล)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สญา ชีระวิชิตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920306: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ/ ประสิทธิภาพ/ โรงเรียนในอำเภอบางละมุง/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

สภาวะการณ์ สาส์วัน : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.

(THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP AND SCHOOL

EFFECTIVENESS IN BANGLUMAUNG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHONBURI

PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 3) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สฎายุ ชีระวนิช ตระกูล, ภัคณัฐ จันทวรานนท์ สมพงษ์ธรรม ปี พ.ศ. 2567.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ

มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียน ให้เป็นพลเมืองดิจิทัล ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการ แก้ปัญหาในโรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการ สามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอ บางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ใน ระดับค่อนข้างสูง ($r = .70$) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ เรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการ ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการ เสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

63920306: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ACADEMIC LEADERSHIP/ SCHOOL EFFECTIVENESS/ SCHOOL IN BANGLUMAUNG DISTRICT/ CHONBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 3

SAKAOKAN SALEEWAN : THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP AND SCHOOL EFFECTIVENESS IN BANGLUMAUNG DISTRICT UNDER THE OFFICE OF CHONBURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA 3. ADVISORY COMMITTEE: SADAYU TEERAVANITRAKUL, Ed.D. PAKKANAT CHANTHANAVARANONT SOMPONGTAM, Ed.D. 2024.

The purpose of this research were; 1) to study the academic leadership of school administrators in Banglumaung district under the office of Chonburi primary educational service area 3 2) to study the effectiveness of schools in Banglumaung district under the office of Chonburi primary educational service area 3 3) to study the relationship between academic leadership and school effectiveness in Banglumaung district under the office of Chonburi primary educational service area 3. The sample group is teachers and educational personnel of schools in Banglamung district under the jurisdiction of the Chonburi primary education service area 3, academic year 2022, numbering 264 people. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The statistic used in the analysis is the mean ($\bar{X}$). Standard deviation (SD) and Pearson product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows:

1. The academic leadership of school administrators in Banglumaung district under the office of Chonburi primary educational service area 3 overall it is at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. In order of average values from highest to lowest, they are Teaching and learning management Strengthening the learning atmosphere Defining the mission of the school and tracking student progress, respectively.

2. The effectiveness of schools in Banglumaung district under the office of Chonburi primary educational service area 3 overall it is at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. In order of average values from highest to lowest, they are: Ability to develop students into digital citizens Ability to use learning management innovations Ability to solve problems in school Ability to change and develop the school Ability to create satisfaction for personnel Ability to produce students with high academic achievements and the ability to use school management innovations, respectively.

3. The relationship between academic leadership and school effectiveness in Bang Lamung District Under the jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Area Office, Area 3, overall the relationship was at a relatively high level ($r = .70$). And is a positive relationship with statistical significance at the .01 level when sorting the relationships. From highest to lowest as follows: Setting the mission of the school Tracking student progress Management of teaching and learning and enhancing the learning atmosphere, respectively.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สญาฯ ธีระวัฒน์ตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษา งานนิพนธ์ ดร. ภคณัฐ จันทนวรรณท์ สมพงษ์ธรรม และดร.ชัยพจน์ รักราม กรรมการสอบงาน นิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน นิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย ดร.ปณณัฐฐา มาเชค อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และดร.ดวงเดือน วินิจชัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ(จิ่งनावิกอนุสรณ์)ศรีราชา ที่ได้ กรุณาตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนกลุ่มอำเภอบางละ มุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกและสละเวลาอันมีค่า ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ทำให้การวิจัยใน ครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่อนุเคราะห์ถ่ายทอดความรู้ และขอขอบคุณครอบครัว ที่ได้ให้กำลังใจที่สำคัญยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี คุณค่า และประโยชน์อันพึงเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมนุชาแด่บุพการีทุกสิ่งทุกอย่าง จนได้รับความสำเร็จในการศึกษาดังความมุ่งหมายทุกประการ

สกวากาญจน์ สาลีวัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฒ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
คำถามการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2.....	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3	11
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ	14

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน	29
3.1 ความหมายของประสิทธิภาพ.....	29
3.3 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของโรงเรียน	33
3.4 แนวทางการประเมินประสิทธิภาพ	36
1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	38
2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	39
3. ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน	40
4. ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร	41
5. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล	42
6. ความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้	44
7. ความสามารถในการใช้วัตกรรมการบริหารโรงเรียน	45
4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพของโรงเรียน	46
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	48
2. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้.....	49
3. ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน	49
4. ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	50
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
5.1 งานวิจัยในประเทศ	51
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
บทที่ 3.....	57
วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
บทที่ 4.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	66
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3	73
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.....	81
บทที่ 5.....	83
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ.....	105
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก	108
- สำเนาสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย.....	108
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ.....	108
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	108

ภาคผนวก ข 112

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....112

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้.....121

ภาคผนวก ค 122

คำอธิบายจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....122

บรรณานุกรม 125

ประวัติย่อของผู้วิจัย 135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ ประจำปีการศึกษา 2561-2562.....	3
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ	27
ตารางที่ 3 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน	34
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565	58
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนใน	67
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ	67
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ	69
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	70
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	71
ตารางที่ 10 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	73
ตารางที่ 11 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	74
ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	75
ตารางที่ 13 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	76

ตารางที่ 14 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	77
ตารางที่ 15 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	78
ตารางที่ 16 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	79
ตารางที่ 17 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	80
ตารางที่ 18 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียน ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	81
ตารางที่ 19 คำอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของ	123
ตารางที่ 20 คำอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนใน	124

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ให้ความหมายของ “การศึกษาว่า” หมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของประเทศไทยถึงแม้ว่าจะประสบผลสำเร็จอยู่บ้างแต่ในบางส่วนก็ยังมีปัญหาจากการจัดการศึกษาที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานภายในประเทศและไม่สอดคล้องกับความต้องการตามความเป็นจริงของวิถีชีวิตของคนในสังคมเท่าที่ควร (เกตุแก้ว บุญโนนแต่, 2557, หน้า 1) โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กล่าวว่า ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552 - 2559 พบว่า ประเทศไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป โดยในด้านคุณภาพการศึกษา ผลการพัฒนายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก และต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย คุณภาพของกำลังแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไป ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนและกำลังแรงงานที่มีทักษะ และคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน เพื่อวางเป้าหมายการจัดการศึกษา ทั้งเพื่อการผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดงานและการพัฒนากำลังคนเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยรอบด้าน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นปัจจัยภายในที่บ่งชี้คุณภาพของโรงเรียนที่สำคัญ ถ้าโรงเรียนใดมีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีภาวะผู้นำก็จะสามารถสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถทำกิจกรรมนั้น ๆ ไปจนตลอดรอดฝั่ง จัดผู้ใต้บังคับบัญชาให้ตรงกับความสามารถของคนนั้น ๆ ในทางตรงกันข้าม ถ้าโรงเรียนใดมีผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะไม่สามารถจัดผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ ลุล่วง ไม่สามารถจัดผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตรงกับความสามารถที่เขามีอยู่ ทำให้สถานศึกษาต้องประสบกับความล้มเหลวได้ (จิตาพร ต้นเจริญรัตน์, 2563, หน้า 4)

ผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะต้องเป็นผู้มีภาวะผู้นำเช่นเดียวกับผู้บริหารหน่วยงานอื่น ๆ แล้ว อีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในการบริหารงานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นหลัก สามารถทำ วิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริง รวมถึงการทำภาระงานของผู้บริหารเองหรือการมอบหมายงานให้ ผู้อื่นปฏิบัติแทนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (Wildy and Dimmock, 1993) สร้างความเป็นมิตรกับครู ใช้เวลาในชั้นเรียนในฐานะของผู้ร่วมงานและสนทนากับครูเกี่ยวกับการ เรียนการสอนเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน (Hoy and Hoy, 2003) ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามี ภาวะผู้นำทางวิชาการ จะส่งผลให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ยอมรับศรัทธาและร่วมมือ ปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (วัชรวิภา เล่าเรียนดี และคณะ, 2560, หน้า 15) ภาวะผู้นำทางวิชาการควรเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเต็มใจจากทั้งผู้บริหาร สถานศึกษาและครู โดยครูจะจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูควรมีความชำนาญด้านหลักสูตร และการสอน ส่วนผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ช่วยให้มีการเรียน การสอนที่ดีที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารจึงสร้างความเป็นมิตรกับครู โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงการ เรียนการสอน (Hoy and Hoy, 2003)

ประสิทธิผลของโรงเรียน ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าในการ บริหารงานโรงเรียนนั้น สามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อย เพียงใด ประสิทธิผลของโรงเรียน วัดจากองค์ประกอบหรือตัวชี้วัดที่หลากหลาย เช่น ประสิทธิภาพ ของโรงเรียนในแง่ของความสามารถ ประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และ 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนา โรงเรียน (Mott, 1972, p. 382) นอกจากนี้วัดการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแล้วยังวัด จาก โรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อ สภาวะแวดล้อมที่มากกระทบกระทั่งภายใน และภายนอก โรงเรียนสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครู อาจารย์ได้ (Hoy and Ferguson, 1985, p. 131) สามารถพัฒนาความคิดหรือทัศนคติของนักเรียนให้มี คุณธรรม จริยธรรม สามารถพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดย บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา (ฉัชพิมพ์ สืบเสนาะ, 2561) ประสิทธิผลของโรงเรียน ถือเป็น ผลจากความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในการทำงานจนบรรลุเป้าประสงค์ในการ จัดการ ศึกษาและสามารถให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มี

ทัศนคติทางบวก สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้อย่างดี (กฤตย์ภัตสร สาขา, 2560, หน้า 8)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีหน้าที่กำกับ ดูแล ติดตาม และ ประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาใน 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กับประชากรวัยเรียน อายุ 4-18 ปี ในเขตรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดภาครัฐ จำนวน 3 อำเภอ รวม 81 โรงเรียน ได้แก่ อำเภอศรีราชา จำนวน 35 โรงเรียน อำเภอบางละมุง จำนวน 31 โรงเรียนและอำเภอสัตหีบ จำนวน 15 โรงเรียน และจากผลการประเมินประสิทธิผล โดยมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2561-2562 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ ประจำปีการศึกษา 2561-2562

รายวิชา	ปีการศึกษา 2561	ปีการศึกษา 2562	พัฒนาการ
ภาษาไทย	53.87	47.61	-6.26
ภาษาอังกฤษ	35.36	29.89	-5.47
คณิตศาสตร์	33.97	30.85	-3.12
วิทยาศาสตร์	38.18	34.22	-3.96

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ ประจำปีการศึกษา 2561-2562 พบว่า ทุกรายวิชา มีแนวโน้มของการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำลงทุกรายวิชา แสดงให้เห็นและเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่จำเป็นจะต้องเร่งหาทางปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิผลที่สูงขึ้น โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นถือว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียนด้านหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 19)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่และมีความ

สัมพันธ์กันในทิศทางใด ทั้งนี้ผลการวิจัยยังสามารถเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหาร โดยมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อให้งานบริหารงานเกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้นต่อโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำถามการวิจัย

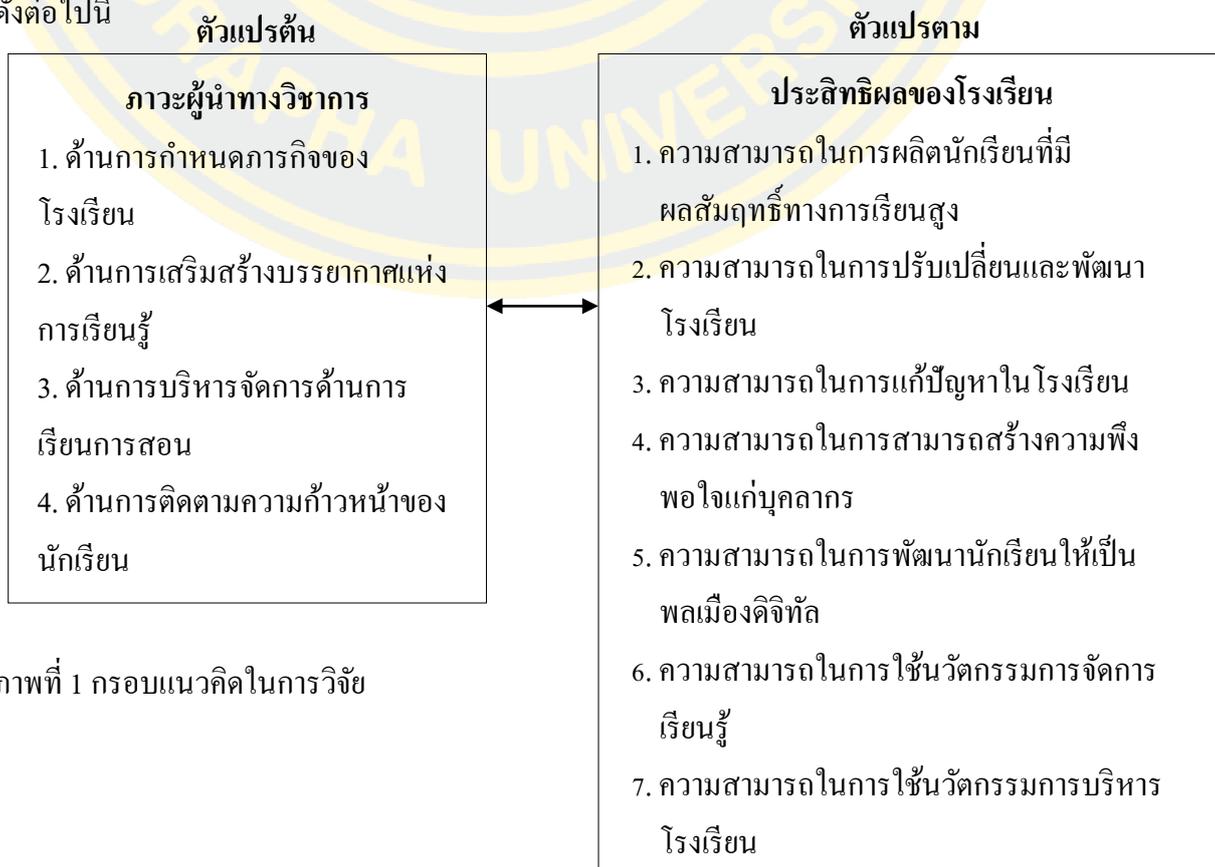
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ จากแนวคิดของ วรรณา เฟื่องฟู (2558) เชาวลิขย์ ชูจันทร์ (2559) ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ (2559) เกตุสุดา กิ่งการจร (2560) เจษฎา ถังเงิน (2560) ปฎิมา คำชมภู (2560) วริศรา สุขสุวรรณ (2560) สิทธิพร ทองประเสริฐ (2560) ณัฐกร สร้อยทอง (2561) และ วุฒิพร กัณฑ์ศรี (2562) และทำการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และแนวคิดการประเมินประสิทธิผลจากการสังเคราะห์นักการศึกษาประกอบด้วย มอท์ (Mott, 1972) กิบสัน และคณะ (Gibson and others, 1979) ฮอย และเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985) เดสเลอร์ (Dessler, 1986) เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1991) ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 1991) วอลซ์ (Walsh, 1999) ออสติน และเรย์โนลด์ (Austin and Reynolds, 1990) วาโร เฟ็งส์วัสดี (2549) ชีระ รุญเจริญ (2555) ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องและเป็นที่ยอมรับในการนำมาประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับเกณฑ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล จากนั้นนำมาปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สามารถนำผลการวิจัย ไปพัฒนา ปรับปรุง ต่อยอด เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนา โรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา:

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และทำการสังเคราะห์แนวคิด ดังกล่าวออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 1.1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
- 1.1.3 ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน
- 1.1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

1.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามแนวคิดทฤษฎีของมอทท์ (Mott, 1972 cited in Hoy & Miskel, 2013, pp. 319-320) โดยพิจารณาประสิทธิภาพของโรงเรียนใน 7 ด้าน ดังนี้

- 1.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 1.2.2 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
- 1.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน
- 1.2.4 ความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร
- 1.2.5 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล
- 1.2.6 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้
- 1.2.7 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง:

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะ โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังนี้

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนใน อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 31 โรงเรียน รวม 839 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จากการใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากนั้นดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 264 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา:

3.1 ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย

- 3.1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน
- 3.1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
- 3.1.3 ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน
- 3.1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย

- 3.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 3.2.2 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
- 3.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน
- 3.2.4 ความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร
- 3.2.5 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล
- 3.2.6 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้
- 3.2.7 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ บริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายโดยการส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการเรียนรู้อันของผู้เรียน ตลอดทั้งการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดหมาย ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานร่วมกับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจด้านวิชาการ เป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการจัดทำระบบงานที่ครอบคลุม มีกรอบระยะเวลาและการมอบหมายหน้าที่ที่ชัดเจน มีการนำข้อมูลนักเรียนจบประมาณ ทรัพยากรและความต้องการของครูมาประกอบการพิจารณา รวมการประชุมชี้แจงเป้าหมายด้านวิชาการให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการส่งเสริมบรรยากาศด้านการจัดการเรียนของครูที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ โยส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดห้องเรียนให้สะอาดปลอดโปร่งน่าเรียน การพูดคุยปราศรัยด้วยรอยยิ้ม การกล่าวยกย่องชมเชย การแสดงความเอาใจใส่ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารงานด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยอำนวยความสะดวก ส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เป็นต้น

1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการติดตามและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำผลสัมฤทธิ์นั้น ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผนพัฒนาผู้เรียนต่อไป

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยการร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่มีการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพที่ครอบคลุมทั้งระบบ ที่สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลลัพธ์จากการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงขึ้น มีระดับคุณภาพการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี มีความสามารถในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะ

ในการแสวงหาความรู้ รักรการเรียนรู้ .0มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสม มีทักษะที่เหมาะสมตามวัย

2.2 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนใน โรงเรียนร่วมมือกันพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานมีการปรับตัวเข้าหากันอยู่เสมอ เพื่อที่จะดำเนินการหรือกำหนดนโยบายให้สอดคล้องและทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

2.3 ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง การบริหารงานโรงเรียนที่มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัตินั้นจะได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การมีเป้าหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่ การประสานงาน การทำกิจกรรม การสร้างความไว้วางใจการให้การยอมรับซึ่งกันและกัน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2.4 ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมสนับสนุนการศึกษา รวมถึงให้ความสำคัญกับบุคลากรในการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจการตอบสนองทางอารมณ์ของบุคลากรด้านผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นธรรม

2.5 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน หมายถึง การที่โรงเรียนมีการดำเนินการด้านการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ มีทักษะการปกป้องตนเองจากภัยคุกคามใน โลกออนไลน์ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล มีการสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ รู้จักเคารพสิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคดิจิทัล

2.6 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ คือ ความสามารถของบุคลากรในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนโดยใช้ความรู้ด้านเนื้อหา การจัดการเรียนรู้ และเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง การสร้างสรรค์ มีการออกแบบและประยุกต์ใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาการประเมินประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริง ใช้สื่อดิจิทัลร่วมกับแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ระบบเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่วในการจัดการเรียนการสอน และมีการพัฒนาวิชาชีพ โดยการใช้สื่อดิจิทัลในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

2.7 ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหาร โรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและการบริหารสถานศึกษา

อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ทั้งเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ตัวบุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

5. โรงเรียนในอำเภอบางละมุง หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดภาครัฐที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 31 โรงเรียน

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแล ดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาให้โรงเรียนในสังกัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและกฎเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 2.2 ความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 2.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ
3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน
  - 3.1 ความหมายของประสิทธิผล
  - 3.2 ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน
  - 3.3 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน
  - 3.4 แนวทางการประเมินประสิทธิผล
4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของโรงเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

เขต 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2563)

ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 14/42 หมู่ 4 ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150 มีพื้นที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชา กรวัยเรียนครอบคลุมใน 4 อำเภอ คือ อำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง

อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตาม

ความในมาตรา 8 และมาตรา 34 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ข้อ 3 และข้อ 4 ประกอบกับคำสั่งคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานและมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อ
วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2560 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่
ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้อง
กับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการ
ของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขต
พื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ
ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน
การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและ
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน
ด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์ (Vision)

เขตชั้นนำ ผลงานแนวหน้า สร้างคุณภาพการศึกษาสู่สากล พัฒนาศักยภาพคน บนพื้นฐาน
เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทุกระดับเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อสารและการเรียน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ 10 อุตสาหกรรม เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

เป้าประสงค์ (Goal)

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาสื่อเทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาลำดับงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community : PLC)
3. ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
4. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับ โอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติงานตรงตามมาตรฐาน จรรยาบรรณ วิชาชีพ และมีวัฒนธรรม การท างานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

6. ผู้เรียน มีความรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและตามหลักธรรมาภิบาล
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีกลไกขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีประสิทธิภาพ
9. ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อสารและการเรียนวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ
10. อุตสาหกรรม เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

ค่านิยมองค์กร (Core Values) : (PATTAYA)

P : Positive Thinking คิดบวก คิดสร้างสรรค์

A : Active การท างานต้องฉับไว

T : Target ยึดจุดหมายเป็นสำคัญ

T : Team ขับเคลื่อนงานด้วยทีม

A : Accountability ยอมรับทั้งผิดและชอบ

Y : Yell มอบกำลังใจคนทุ่ทุเท

A : Grade A คู่คุณภาพเกรดเออย่างภาคภูมิใจ

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กับประชากรวัยเรียน อายุ 4-18 ปี มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัดภาครัฐ จำนวน 4 อำเภอ รวม 81 โรงเรียน ได้แก่

1. อำเภอศรีราชา	จำนวน 35 โรงเรียน
2. อำเภอบางละมุง	จำนวน 31 โรงเรียน
3. อำเภอสัตหีบ	จำนวน 15 โรงเรียน
4. อำเภอเกาะสีชัง	จำนวน – โรงเรียน

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

มีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ ดังนี้

วรรณา เฟื่องฟู (2558, หน้า 16) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการในการบริหาร โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรและการสอน การพัฒนาครู การพัฒนานักเรียน อีกทั้งยังคอยส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการสนับสนุนแหล่งเรียนภายในโรงเรียน ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการมีองค์ประกอบดังนี้

1. การกำหนดพันธกิจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกรอบเป้าหมายพันธกิจหรือกำหนดแนวทางของโรงเรียน เพื่อดำเนินการตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ในการพัฒนางานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์สูงสุด
2. การบริหารหลักสูตรและการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการวิจัยในชั้นเรียน สามารถให้ข้อมูลและทิศทางเกี่ยวกับวิธีการสอนแก่ครู ในโรงเรียน และพัฒนาหลักสูตรการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. การนิเทศการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานกำกับนิเทศติดตามและประเมินผลการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง โดยให้เป็นไปตามเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และนำข้อมูลที่ได้รับมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและพัฒนาการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีวิธีการที่หลากหลายในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน โดยการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนต่อไป
5. การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมที่สวยงามปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

เชาวลิตย์ ชูจันทร์ (2559, หน้า 8) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ที่แสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการ การวางแผน การพัฒนา การใช้หลักสูตร การนิเทศ การกำหนดเป้าหมาย การสนับสนุนและส่งเสริมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การร่วมมือกันปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาสภาพการทำงานของครู การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การอำนวยความสะดวกด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารที่มีความคิด

สร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายในการสร้างหลักสูตรอย่างชัดเจน วางแผนร่วมกับคณะครูในการ นำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสม แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมให้ครู จัดกระบวนการเรียน การสอนที่หลากหลาย มีการในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างต่อเนื่อง และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การกำหนดนโยบายการวัด ประเมินผลนักเรียนอย่างชัดเจน ส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของ โรงเรียน ส่งเสริมครูให้ร่วมกันสร้างเครื่องมือในการวัดประเมินผล วัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และหลากหลาย คู่มือ กำกับ ติดตามการวัดประเมินผลของครู ตรวจสอบเอกสารการวัดประเมินผล สนับสนุนให้ครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน รายงาน ผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแก่ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน

3. ด้านการจัด โครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง การสนับสนุน ให้มีการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนเข้าเรียนในโรงเรียน วางแผนจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สอดคล้องกับความต้องการ แต่งตั้งคณะกรรมการดูแลการจัด การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน สนับสนุนให้มีการรวบรวมข้อมูล นักเรียนไว้อย่างเป็นระบบ กำหนดขั้นตอนในการคัดแยกนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน 9 ประเภทอย่างชัดเจน พิจารณากำหนดสถานที่และรูปแบบการเรียนร่วมอย่างเหมาะสม ส่งเสริม ให้ครูเข้ารับการอบรมความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สนับสนุนครูจัดทำแผนการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล ดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาการเรียนร่วมแก่ผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอก ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการประเมินผลการสอนของครู หมายถึง ผู้บริหารมีแผนการในการประเมินผล การปฏิบัติงานของครูอย่างชัดเจน มีการนำเอาข้อมูลที่เป็นปัญหาของครูมาใช้ในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ดำเนินการประเมินผลการสอนเพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบ ควบคุมกระบวนการ จัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน กระตุ้นคณะครูให้มีการประเมินตนเอง ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการสอนเพื่อ ชี้แจงถึงจุดเด่น จุดด้อยของคณะครูผู้สอน จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการประเมินผล เพื่อพัฒนา ระบบการประเมินผลงานครู

5. ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูอย่างชัดเจน ศักยภาพปัญหาความจำเป็นในการพัฒนา

ครู สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถที่ทันสมัย ให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูทำผลงานเพื่อพัฒนางานหรือขอเลื่อนตำแหน่ง กระตุ้นให้ครูรายงานผลการเข้าร่วมอบรม สัมมนา มาปรับปรุงการเรียนการสอน สร้างขวัญกำลังใจให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ติดตามผลการดำเนินงานของครูภายหลังเข้าการประชุม อบรม หรือ สัมมนาทางวิชาการ

ฉันทรารัตน์ ศรีเจริญ (2559, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนซึ่งมีความคาดหวังสูงต่อผลสำเร็จ มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มีการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับครูและนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน 5 ด้าน คือ

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ หมายถึง การจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน การสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน และการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนและชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนและใช้หลักสูตร การพัฒนาบุคลากรเพื่อนำหลักสูตร ไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

3. ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน

4. ด้านการติดตามความก้าวหน้า หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน ครูเป็น ผู้ช่วยนักเรียนในการพัฒนาและปรับปรุงผลการเรียนรู้ สามารถบอกความหมายของผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม หมายถึง การสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนครูในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และมุ่งสู่ฐานความรู้ที่ต้องยึดถือไว้และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เกตุสุดา กิ่งการจร (2560, หน้า 14) ได้ให้คำจำกัดความของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ว่าหมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับงานวิชาการของโรงเรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการหลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านความรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ตามการรับรู้ของครู

เจษฎา ถังเงิน (2560, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกในทางปฏิบัติถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการมีส่วนร่วมของคณะทำงานงานในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ คณะครู และคณะกรรมการพัฒนาวิชาการของโรงเรียน

1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้สึกรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายโรงเรียน ได้แก่ การสื่อสารระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. การจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน ได้แก่ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

2.1 ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย

ด้านวิชาการของโรงเรียนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การเยี่ยมชมอย่างไม่เป็นทางการ การสนับสนุนด้านการสอน การให้ผลย้อนกลับ และการให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งด้านการนิเทศและการประเมินผล

2.2 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมการประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

2.3 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำผลคะแนนไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผนพัฒนาผู้เรียน

3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การควบคุมการใช้เวลาในการสอน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

3.1 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน หมายถึง การควบคุมการใช้เวลาในห้องเรียนของครูให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การควบคุมกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้

3.2 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด หมายถึง การที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียน ซึ่งจะทำให้รับทราบข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของครูและนักเรียน ผู้บริหารจะมีโอกาสสื่อสารเป้าหมายระดับต่างๆ ของโรงเรียนให้ครูและนักเรียนทราบ

3.3 ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู หมายถึง การสร้างแรงจูงใจเพื่อชักจูงหรือผลักดันให้ครูมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และการให้ผลตอบแทนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

3.4 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การส่งเสริมและเพิ่มพูนความถนัด ทักษะและความสามารถของครูให้ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้เข้ารับการศึกษา การสัมมนาและการศึกษาเอกสารต่างๆ

3.5 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ หมายถึง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นให้มีความชัดเจน โดยมีคณะทำงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อ

ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดระบบของการให้แรงเสริมเป็นรางวัลอย่างเด่นชัดและเป็นทางการแก่นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นคนดี และนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน เช่น การยกย่องชมเชย การประกาศเกียรติคุณ

นิตินา เสนาฤทธิ์ (2560, หน้า 8) ได้ให้นิยามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะและบทบาทของผู้บริหารที่แสดงถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถโน้มน้าวจูงใจครู เกิดความตระหนักในการรวมพลัง และประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนาและบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลและวิจัย การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

1. ด้านบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นต้น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทางวิชาการเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ เป็นต้น

3. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย กระตุ้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ เป็นต้น

4. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก จัดตั้ง และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน เป็นต้น

5. ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา จัดให้มีฝ่ายส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ส่งเสริมให้ครูวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ เป็นต้น

6. ด้านการนิเทศการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการ และการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำแก่บุคลากรด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพ จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นต้น

ปฎิมา คำชมภู (2560, หน้า 6) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่สามารถบริหารสถานศึกษาให้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้กับโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนได้รับสิ่งที่ดีที่สุด

1. ความสามารถในการนิยามพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย การประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีมในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2. การบริหารหน้าที่ที่เกี่ยวกับผลผลิตทางการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การพัฒนาครู มีการจัดกิจกรรมให้ครูได้รับความรู้เพิ่มขึ้นและมีการเสริมแรงครูด้วยการให้รางวัล

3. การสนับสนุนบรรยากาศในการเรียนรู้ทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้แหล่งเรียนรู้ มีการเยี่ยมชมเรียนมีการควบคุมเวลาในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้เกิดแรงจูงใจกับครู การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพและการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บริเวณโรงเรียนจัดเป็นสัดส่วนมีความปลอดภัยและเป็นระเบียบ เปิดโอกาสให้แก่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ พัฒนาคณาจารย์ให้มีความร่วมมือและมีความเป็นหนึ่งใจเดียวกันระดมทรัพยากรจากภายนอกเพื่อสนับสนุนเป้าหมายของโรงเรียน ส่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีการเยี่ยมบ้านนักเรียน

วิศรา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีบทบาทในการนำครูและบุคลากรทุกฝ่ายในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนให้มีความก้าวหน้า โดยยึดเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนา ประกอบด้วย ภารกิจ 11 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการทำงานร่วมกันคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจด้านวิชาการมีเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการจัดทำระบบงาน มีกรอบระยะเวลาและการมอบหมายความรับผิดชอบของหน้าที่ โดยนำข้อมูลนักเรียน งบประมาณ ทรัพยากรและความต้องการของครูมาประกอบการพิจารณา

2. ด้านการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียน ไปยังครู ผู้ปกครอง และนักเรียนให้ได้ทราบและเข้าใจ ต่อเป้าหมายทางวิชาการโดยทั่วถึง

3. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู เพื่อให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแก่ครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร เป้าหมาย และความต้องการของผู้เรียนและสังคม

4. ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำงานร่วมกับคณะครูในเรื่องของการนำหลักสูตรไปใช้ในการสอนในห้องเรียน โดยให้คำแนะนำแก่ครูในการดำเนินการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัด

5. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีส่วนช่วยให้นักเรียน ครูและผู้ปกครองดำเนินการพัฒนาปรับปรุงผลการเรียน โดยนำผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร ประเมินการสอนและวัดผลความก้าวหน้าของโรงเรียน

6. ด้านการควบคุมเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการเวลาสอนโดยควบคุมการใช้เวลาในห้องเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน โดยการกำจัดสิ่งต่างๆ ที่จะทำให้ห้องเรียนเสียจังหวะหรือหยุดชะงัก

สิริพร ทองประเสริฐ (2560, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บทบาทการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาแผนการปฏิบัติ การระดม

ทรัพยากร การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายและแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการท้องถิ่น โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3. ด้านการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มีความสำคัญกับบุคลากรในสถานศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

5. ด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีทักษะในการจูงใจบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้รับความไว้วางใจในการบริหารงานมีความโปร่งใสในการบริหารงาน มีจริยธรรม นำองค์กรสู่เป้าหมาย และทิศทางที่กำหนด

6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพผลผลิตของสถานศึกษาโดยรวม และประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

ฉัตรกร สร้อยทอง (2561, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การใช้อิทธิพลของผู้บริหารในการใช้กระบวนการให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน วัดได้จากการตอบแบบสอบถามของบุคลากรด้านการสอนตามกรอบภาวะผู้นำทางวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง การใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมาย การประชุมชี้แจงการปฏิบัติงาน การร่วมกันเป็นทีมในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครูแกนนำด้านวิชาการ มีการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในห้องเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้วิธีการสอนและสื่อที่หลากหลายมีการวัดผลการ

เรียนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูและส่งเสริม สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ การเผยแพร่ ผลงานการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน หมายถึง การใช้อิทธิพลผู้บริหารสถานศึกษา ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แหล่งเรียนรู้ มีการเยี่ยมชั้นเรียน มีการควบคุมเวลาในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมให้เกิดสิ่งจูงใจให้กับครู การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพและการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

วุฒิพร กัมพันธ์ศรี (2562, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าวจูงใจ ชี้นำความรู้ แนวคิดวิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียน มีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถและคุณสมบัติผู้บริหารที่สามารถวางแผนกำหนดกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

2. การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถและคุณสมบัติผู้บริหารที่สามารถบริหารงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ การนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู การประสานการใช้หลักสูตรและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

3. การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถและคุณสมบัติผู้บริหารที่สามารถบริหารงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ การบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การอยู่พร้อมในโรงเรียนเพื่อเป็นหลักแก่ครู การจัดสิ่งจูงใจให้กับครู และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้

จิรวรรณ เสาวคนธ์ (2565, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การแสดงออกด้านพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานทุกชนิดของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนา ส่งเสริม ให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ตามทักษะของครู ได้แก่

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาให้ชัดเจน วางแผน วางกรอบเวลา มีแนวทางในการดำเนินงานที่สะดวกต่อการปฏิบัติงานของครู โดยครูมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมาย มีการ

สื่อสารไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายใน โรงเรียนทราบเพื่อให้ทุกคนเข้าใจเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยวางแผนดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อกระตุ้น ช่วยเหลือ สนับสนุน แนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ อธิบายแนวทางเกี่ยวกับหลักสูตร ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ร่วมหาแนวทางการพัฒนานักเรียนกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่วางไว้

3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เอาใจใส่ครูและนักเรียน ดูแลครูให้ใช้เวลาในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

นพรัตน์ แยมโกสุม (2565, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะของผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในองค์กร ที่มีพฤติกรรมในการแสดงออกหรือมีการกระทำอย่างมุ่งมั่น ตั้งใจ มีเป้าหมาย มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในความดูแล รวมถึงการสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ที่อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องและทันสมัยต่อสังคมและโลก

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายโดยการส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการเรียนรู้อันต่อเนื่องของผู้เรียนตลอดทั้งการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ความสำคัญและความจำเป็นของภาวะผู้นำทางวิชาการ

การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องแสดงภาวะผู้นำ เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นอิทธิพลของพฤติกรรม ความเชื่อและความรู้สึกร่วมกันของบุคคลหนึ่งในระบบสังคมที่มีต่อบุคคลอื่น โดยบุคคลนั้นยอมรับอิทธิพลนั้นด้วยความเต็มใจ การที่จะให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพทางวิชาการได้นั้น ผู้บริหารซึ่งถือได้ว่าเป็นฟันเฟืองหลักในการขับเคลื่อนและปฏิบัติการกิจทั้งมวล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้วย (เจษฎา

ถึงเงิน, 2560, หน้า 19) เพราะฉะนั้นการศึกษาถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน จึงเป็นอีกหนทางหนึ่งในการขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศและมีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการของโรงเรียน

พัชรี จิรจิรังชัย (2545, หน้า 84) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำที่มีต่อกระบวนการบริหารดังต่อไปนี้ ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารในทุกระบบ ทุกงาน ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำให้เต็มความสามารถ ทำให้เกิดอิทธิพลในการครองใจผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเกิดบารมี ได้ความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ ความอบอุ่น ในการรวมทีมหรือกลุ่มดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

วิรุพจิต ใบสี (2547, หน้า 19) กล่าวว่า บุคคลสำคัญแห่งการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องริเริ่มบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งที่จะเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นตัวจักรแห่งความสำเร็จ มีการแก้ไขการจัดการเรียนการสอนที่ด้อยคุณภาพให้หมดไป ส่งผลสำเร็จในการปฏิบัติงานวิชาการของบุคลากรและการบริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

พระมหาประจักษ์ กิตติเมธี (ทองดาษ) (2554, หน้า 14) สรุปได้ว่าความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนตลอดจนการวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง

ฟูลแลน (Fullan, 1991 อ้างถึงใน นภาดาว เกตุสุวรรณ, 2555, หน้า 12) กล่าวว่า โรงเรียนที่ดำเนินการโดยผู้บริหารโรงเรียนที่ครูรู้สึกว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ที่ได้เปรียบมากกว่าโรงเรียนซึ่งปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่อ่อนแอกว่า

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างมากในการนำพาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลในด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากสถานศึกษาใดมีผู้บริหารที่มีความเข้มแข็งทางด้านภาวะผู้นำทางวิชาการก็จะเกิดประสิทธิผลของโรงเรียนที่ดีกว่าสถานศึกษาที่ผู้บริหารไม่มีความเข้มแข็งทางภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

จากแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	นักวิชาการ/นักวิจัย	ความถี่
ด้านการพัฒนาบุคลากร	อารณา พิพิธ (2558)	1
ด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ	ชวาลัญญ์ ฐิตะโยธิน (2559)	1
ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน	วิบูลย์ ฐิตะโยธิน (2560)	1
ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	อารณา พิพิธ (2560)	1
ด้านการประเมินผลและการวิจัย	อารณา พิพิธ (2560)	1
	อารณา พิพิธ (2560)	

สรุปได้ว่า จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามตารางที่ 2 ผู้วิจัย ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป จะได้ภาวะผู้นำทางวิชาการ 4 ด้าน ดังนี้ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (8) การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (8) การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน (4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (3) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงาน ร่วมกับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและ พันธกิจ ด้านวิชาการ เป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการจัดทำระบบงานที่ครอบคลุม มีกรอบระยะเวลาและการมอบหมายหน้าที่ที่ชัดเจน มีการนำข้อมูลนักเรียน งบประมาณ ทรัพยากร และความต้องการของครูมาประกอบการพิจารณา

2. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศด้านการจัดการเรียนของครูที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดห้องเรียนให้สะอาดปลอดโปร่งน่าเรียน การพูดคุยปราศรัยด้วยรอยยิ้ม การกล่าวชมเชย การแสดงความเอาใจใส่ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เป็นต้น

4. ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีส่วนในการติดตามและตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและนำผลสัมฤทธิ์นั้นไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผนพัฒนาผู้เรียนต่อไป

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน

3.1 ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง การบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งพิจารณาจากการนำผลของงาน โครงการหรือกิจกรรม ที่

ได้รับเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าในการบริหารขององค์กรหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งนั้น สามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใดนั่นเอง ทั้งนี้ ได้มีนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ ดังนี้

เรด และคณะ (Reid and others, 1988, p. 5) ให้ความหมายประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครูและขวัญของสมาชิกโรงเรียนที่ดี

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2011, p. 289) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนในแง่มุมต่างๆ ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครูและขวัญของสมาชิกโรงเรียนที่ดี

เอดการ์ เอช ชายน์ (Edgar H. Schein, 1970, p. 177) นิยามความหมายประสิทธิผลว่า หมายถึง สมรรถนะขององค์กรในการอยู่รอด (survive) ปรับตัว (adaption) ชำระรักษาสภาพ (maintain) และเจริญเติบโต (growth) ไม่ว่าองค์กรนั้นจะมีหน้าที่ใดที่ต้องกระทำให้ลุล่วง

อาจิริส (Argyris, 1964, p. 123) ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึงสภาวะที่องค์กรสามารถเพิ่มผลผลิตมากขึ้นในขณะที่ปัจจัยการผลิตลดลงหรือผลผลิตคงที่

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1991, p. 76) ให้ความหมายประสิทธิผลโรงเรียน ว่ามีความหมาย 2 ประการ คือ 1. ความหมายแบบทั่วไป หมายถึง ความสามารถในการผลิตที่จะทำให้เกิดผลตามที่ปรารถนา 2. ความหมายเชิงเทคนิค หมายถึง วัตถุประสงค์ของการบริหารการศึกษา โดยประสิทธิผลจะนำมาซึ่งความหมายเฉพาะหรือพิเศษ ในส่วนนี้จะเน้นไปที่ความสัมฤทธิ์ผลที่ดีในทักษะพื้นฐานของนักเรียนที่สามารถวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กฤตย์ภัตสร สาขา (2560, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนในการทำงานจนบรรลุเป้าประสงค์ในการจัดการศึกษาและสามารถให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้อย่างดี (กฤตย์ภัตสร สาขา, 2560)

อารีย์ หม่องศิริ (2560, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สามารถดำเนินการทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ณัชพิมพ์ สืบเสนาะ (2561, หน้า 9) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของสถานศึกษาในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น สามารถพัฒนาความคิดหรือทัศนคติของนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ภายในสถานศึกษาได้ สามารถพัฒนาหรือสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

นนทลี แสนหึ่ง (2561, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการหรือการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน โดยที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

จากความหมายของประสิทธิผลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน คือ การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยการร่วมมือกันของทุกคนในโรงเรียน มีการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลที่ครอบคลุมทั้งระบบ

3.2 ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน

ประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นสิ่งวัดผลของการดำเนินงานของโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีการประเมินเพื่อทราบผลดังกล่าว ซึ่งนักวิชาการ ได้อธิบายถึงตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียนไว้ดังนี้

มอทท์ (Mott, 1972, p. 382) ได้นำเสนอตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียนในแง่ของความสามารถ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน และ 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

กิบสัน และคณะ (Gibson and others, 1979, p. 27) ได้ศึกษาและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยใช้หลายเกณฑ์ คือ 1) ความสามารถในการผลิต 2) ประสิทธิภาพ 3) ความพึงพอใจ 4) ความสามารถในการปรับตัว และ 5) การพัฒนาและการอยู่รอด

ฮอย และเฟอร์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985, p. 131) กล่าวว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลคือ โรงเรียนที่ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบกระทั่งภายในและภายนอก 4) สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้

เดสเลอร์ (Dessler, 1986, p. 68) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลง พัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และความสามารถในการประสานสัมพันธ์ของสมาชิกในโรงเรียนเพื่อรวมพลังให้เป็นเอกภาพในการปฏิบัติการกิจของโรงเรียน

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1991, p. 76) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนจะเน้นไปที่ความสัมฤทธิ์ผลที่ดีในทักษะพื้นฐานของนักเรียนที่สามารถวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 1991, p. 409-419) ได้ศึกษาและนำเสนอรูปแบบประสิทธิผลองค์กรในปัจจุบัน ที่จะใช้ประสิทธิผลองค์กรในรูปของพหุเกณฑ์หรือการบูรณาการที่พัฒนาขึ้นจากดัชนีการรับรู้ประสิทธิผลของโรงเรียน (The Index of Perceived Organizational Effectiveness : IPOE) โดยวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา 4 มิติ ได้แก่ 1) ความสามารถในการปรับตัว (Adaptation) 2) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Goal Attainment) 3) ความสามารถในการผสมผสาน (Integration) และ 4) ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพ (Latency)

ออสติน และเรย์โนลด์ (Austin and Reynolds, 1990, pp. 167-178) กล่าวว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ได้แก่ การจัดการอาคารสถานที่ ภาวะผู้นำ ความมีเสถียรภาพของบุคลากร การจัดระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง การวางแผนร่วมกัน ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีเป้าหมาย และความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน และความมีระเบียบวินัย และมีนักการศึกษาของประเทศไทยได้ศึกษาและให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนไว้ ดังนี้

วอลซ์ (Walsh, 1999, p. 235) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นที่ต้องการ คือ การที่โรงเรียนมีระบบที่เอาใจใส่ต่อความอ่อนแอทั้งหลาย ที่ปรากฏออกมาโดยพิจารณาจาก 1) ผลการเรียนรู้ ผลการเรียนการสอน และ 2) การบริหารจัดการและการจัดการของโรงเรียน

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2549, หน้า 50) ได้ศึกษาแนวคิดและเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนจากนักวิชาการ สรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย ความสามารถในการผลิต ความสามารถในการพัฒนาเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน การพัฒนาบุคลากร ความสามัคคีของบุคลากร ความพึงพอใจของบุคลากร และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

ธีระ รุณเจริญ (2555) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนวัดได้จากบ่งชี้ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านความพึงพอใจของครู ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้โรงเรียนที่มีประสิทธิผล มีหลายด้าน โดยทั่วไปที่สำคัญคือ โรงเรียนจะต้องมีการดำเนินการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โรงเรียนมีความสามารถในการผสมผสาน การพัฒนาศักยภาพ การปรับตัว และให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและชุมชน

3.3 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน

จากการศึกษาตัวบ่งชี้ของประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

นักวิชาการ / นักการศึกษา		ความถี่
มอทท์ (Mott, 1972)	กิบสัน และคณะ (Gibson and others, 1979)	
ฮอย และเฟอริ์กูสัน (Hoy and Ferguson, 1985)	เดสเลอร์ (Dessler, 1986)	
เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1991)	ฮอย และมิสเกิล (Hoy and Miskel, 1991)	
วอลช์ (Walsh, 1999)	ออกตัน และเรย์โนลด์ (Austin and Reynolds, 1990)	
วาร์โร ฟุ้งส์ (2549)	วาร์โร ฟุ้งส์ (2549)	
ทริส รุญจรัญ (2555)	ทริส รุญจรัญ (2555)	
ต่างตั้งแต่ประสิทธิภาพของโรงเรียน		
6. ความสามารถในการผสมผสาน (Integration)	✓	1
10. ความสามารถในการพัฒนาทัศนภาพบุคลากร	✓	2
11. ภาวะผู้นำ	✓	1
12. การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	✓	1
13. บรรยากาศ / สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	✓	1

จากการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้วิจัยได้สรุปตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียน การสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป จะได้อันดับประกอบประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ด้าน คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (8) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน (7) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน (6) และ ความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร (4)

3.4 แนวทางการประเมินประสิทธิผล

การประเมินประสิทธิผลโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น เพื่อดูความแตกต่างระหว่าง ความคาดหวังหรือเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน การจะประเมินว่า โรงเรียนใดว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ จึงควรเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ของโรงเรียนกับผล การดำเนินงานนั้นๆ (Madaus and others, 1980) ดังนั้น โรงเรียนจะมีประสิทธิผลถ้าผลการดำเนิน กิจกรรมต่างๆที่ตั้งไว้บรรลุตามเป้าหมายหรือเกินเป้าที่ตั้งไว้ (ภรณ์ กิรีติบุตร มหานนท์. 2529; Hoy and Miskel. 2001 อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดี. 2549 : 47-50) ดังนี้

1. การประเมินประสิทธิผลในแง่เป้าหมาย (Goal Model of Organizational Effectiveness) เป็นการพิจารณาประสิทธิผลขององค์กร โดยใช้เป้าหมายขององค์กรเป็นเกณฑ์ซึ่งเป็นการใช้หลักเกณฑ์อันใดอันหนึ่งในการประเมิน
2. การประเมินประสิทธิผลในแง่ของระบบทรัพยากร (The System Resource Model of Organizational Effectiveness) เป็นการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยอาศัยแนวคิดที่ว่า องค์กรเป็นระบบเปิด มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการแลกเปลี่ยน โดยพิจารณาความสามารถขององค์กรในการแสวงหาผลประโยชน์จากสภาพแวดล้อมและทรัพยากร ซึ่งเน้นที่ปัจจัยป้อนเข้า (Input) มากกว่าผลผลิต (Output)
3. การประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ (The Multi Criteria of Effectiveness) เป็นการวัดประสิทธิผลขององค์กร โดยใช้หลักเกณฑ์หลายอย่างในการวัดประเมินผลซึ่งพิจารณาตัวแปรหลักที่อาจมีผลต่อความสำเร็จต่อองค์กรและพยายามแสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน

จากแนวคิดของการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาควรพิจารณาประสิทธิผลโดยใช้เกณฑ์การพิจารณาหลายอย่าง เพราะการใช้ตัวบ่งชี้เดี่ยว เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเดียวนั้น ไม่สามารถที่จะแสดงถึง

ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ทั้งหมด การเลือกใช้เกณฑ์การพิจารณาประสิทธิผลจึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละองค์กรเป็นหลัก

อีกทั้งในยุคปัจจุบัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุคดิจิทัล สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลจึงจำเป็นต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การดำเนินการของสถานศึกษาจึงต้องมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น ประสิทธิผลของสถานศึกษายังคงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการวัดและประเมินความสามารถของสถานศึกษาที่สามารถคงอยู่ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล ดังที่ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้สร้างความท้าทายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล การจัดการศึกษาในยุคนี้จึงต้องมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ด้วยทักษะการวิพากษ์ วิจารณ์ทฤษฎีหรือองค์ความรู้ และต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าวด้วยความคิดสร้างสรรค์ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม การวัดประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล จึงต้องให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีด้วยเช่นกัน ดังที่ ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2562, หน้า 82) ได้ศึกษาและนำเสนอประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือ ผลความสำเร็จของการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการปรับตัวเพื่อก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ด้วยการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีคุณลักษณะผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยกำหนดประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา

ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดและเกณฑ์ในการประสิทธิผลที่ได้จากการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ มีความเหมาะสม สอดคล้องและเป็นที่ยอมรับในการนำมาประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับเกณฑ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล เพื่อให้ได้เกณฑ์ในการวัดที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันมากที่สุดในการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในขอบข่ายตามตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสังเคราะห์และบูรณาการร่วมกับตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัล ได้ตัวบ่งชี้ 7 ด้าน ได้แก่

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน
4. ความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน
5. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล
6. ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
7. ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

มอทท์ (Mott, 1972 อ้างถึงใน ณัฐคนัย ดวงใจ, 2554, หน้า 47) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในแง่ของความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ความสามารถในการดำเนินงานในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง สถานศึกษาที่มีปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูงดังกล่าว ได้แก่ สถานศึกษาในเมือง สถานศึกษาระดับจังหวัดที่มีชื่อเสียง สถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านปัจจัยต่างๆ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีบุคลากรครูผู้สอนมีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เรื่องคุณภาพของนักเรียนนั้นส่วนใหญ่จะดูที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นเกณฑ์ชี้วัดเพียงประการเดียวซึ่งเป็นการเข้าใจผิด แต่ควรจะต้องพิจารณาส่วนต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจของนักเรียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งความประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม มีจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม

กฤษฎีกัสสร สาขา (2560, หน้า 8) ได้กล่าวถึงความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความสามารถทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

อารีย์ หม่องศิริ (2560, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ การที่โรงเรียนสามารถจัดการศึกษา การบริหารงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถทำให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่สูง

นนทลี แสนหิ๊ง (2561, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนจนสามารถทำให้นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาเล่าเรียน นักเรียนมีความสามารถทางด้านวิชาการ และได้รับรางวัลจากการแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงขึ้น มีระดับคุณภาพการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี มีความสามารถในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสม มีทักษะที่เหมาะสมตามวัย

2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

มอทท์ (Mott, 1972 อ้างถึงใน ฉัฐคนัย ดวงใจ, 2554, หน้า 47) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน (Adaptability) ในองค์การต่างๆ ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมจะประกอบด้วย “คน” และ “งาน” สถานศึกษาซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ย่อมประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และนักการภารโรง ทำให้เกิดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวไม่หยุดนิ่ง ต้องพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การรูปแบบการบริหารงานและการดำเนินงานต่างๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูต้องเป็นนักพัฒนา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ครูจะต้องสร้างกระบวนการและวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งเนื้อหาวิชาและคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าที่จะบอกความรู้หรือสอนหนังสือแบบธรรมดา เพราะวิธีการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นวิธีที่คิดตัวนักเรียน ให้สามารถนำไปปรับใช้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

กฤตย์ภัตสร สาขา (2560, หน้า 8) กล่าวถึงความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน คือการที่ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินการทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถความรวดเร็วของครูต่อการพัฒนาหรือการปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการของตนเอง ความกระตือรือร้นของครูที่จะปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอน ตลอดจนพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน

อารีย์ หม่องศิริ (2560, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูต้องมีบทบาทในการปรับตัวต่อสถานการณ์และสังคมที่เปลี่ยนไป ต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการบริหารงานและการดำเนินงานต่างๆ ต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนไปได้อย่างมีความสุข

นนทลี แสนหิ่ง (2561, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน คือ ความสำเร็จที่โรงเรียนสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการนำเทคโนโลยี สื่อนวัตกรรมมาใช้ในการสอนและการบริหารจัดการ มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนมีการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกันพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานมีการปรับตัวเข้าหากันอยู่เสมอ เพื่อที่จะดำเนินการหรือกำหนดนโยบายให้สอดคล้องและทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

3. ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน

มอทท์ (Mott, 1972 อ้างถึงใน ณัฐคนัย ดวงใจ, 2554, หน้า 47) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา (Solving problem) การที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะสถานศึกษาประกอบด้วย คนหลายกลุ่มหลายฝ่ายในการทำงานร่วมกัน ความขัดแย้งทางความคิดย่อมเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีความคิด ค่านิยม ความต้องการและมีเป้าหมายต่างกัน ซึ่งแท้จริง

แล้วปัญหาความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ แต่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมที่จะมีผลต่อการพัฒนางานไปในทางที่ดี เพราะว่าหากมีความขัดแย้งมากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ ขาดความร่วมมือในการทำงาน และนำไปสู่การลดประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งย่อมมีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในการแก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์ ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการแก้ไขของผู้บริหารที่ถูกต้องและเหมาะสม

กฤตย์ภัตสร สาขา (2560, หน้า 9) กล่าวถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการเรียนการสอน การปกครองนักเรียน และงานรับผิดชอบอื่นๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

อารีย์ หม่องศิริ (2560, หน้า 8) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน คือ การที่ผู้บริหารและบุคลากรครูในโรงเรียนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ทั้งด้านการเรียนการสอน การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของแต่ละคนได้อย่างบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี

นนทลี แสนหึ่ง (2561, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และชุมชน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน และการปกครองนักเรียน มีการแก้ปัญหาคความขัดแย้งภายในโรงเรียน มีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ได้เมื่อเกิดปัญหาของผู้บริหารในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน การบริหารงานที่มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัตินั้นจะได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น การมีเป้าหมาย การกำหนดบทบาทหน้าที่ การประสานงาน การทำกิจกรรม การสร้างความไว้วางใจการให้การยอมรับซึ่งกันและกัน และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติที่ดีของบุคคล เป็นไปตามความคาดหวังหรือมากกว่า ซึ่งจะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่ดีงามต่อไป ความรู้สึกแท้หรือไม่สมหวังอาจเกิดขึ้นได้ หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้

รับการตอบสนอง และถ้ามีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน จะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีการเสียสละอุทิศกาย และสติปัญญาให้แก่งานมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ในที่สุด (บุษราคัม ศรีประภา, 2562, หน้า 17)

ความพึงพอใจในการทำงานของครูเป็นความรู้สึกของครูที่มีต่อการทำงานภายใน โรงเรียน ความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน สามารถจัดรวม การเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียน โดยได้รับการได้รับการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจและ ช่วยเหลือจากฝ่ายผู้บริหาร ทำให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมงานต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ ดังที่ Gillmore (1997, pp. 374-375) อธิบายไว้ว่า ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อ องค์กรประกอบของงาน และมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความพึง พอใจนั้น ได้แก่ รู้สึกมีความสำเร็จในผลงาน รู้สึกว่าได้รับการยกย่องและรู้สึกว่ามีโอกาสก้าวหน้า ในการปฏิบัติงาน และที่ France (1994, p. 111) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานว่า เกิดจาก การได้รับการตอบสนองทางอารมณ์ของบุคคลอาจเป็นเงินเดือน ผลประโยชน์ตอบแทน และ การกำกับดูแล ความพึงพอใจในงานสูงหรือต่ำ ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งความ ต้องการของบุคคล ลักษณะของงาน ขอบเขตของงาน สภาพการทำงานและบุคลิกภาพของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกทิพย์ ดอกกล้าดดา (2560, หน้า 36) ได้สรุป ความพึงพอใจในการ ทำงานของครู ว่าเป็นความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ ถ้ายังงานนั้นเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความชำนาญ และความคิดริเริ่มของตนเอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูจะพอใจในงานที่ตนทำ ดังนั้นจึงอาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า ผลงานที่ทำด้วยใจรักนั้นย่อมดีกว่าผลงานที่ทำโดยใจไม่รักงาน เมื่อ ผู้บริหารหวังจะได้งานที่มีประสิทธิภาพ งานที่มอบหมายให้ทำ จึงควรเป็นงานที่ครูพึงพอใจเพื่อจะ ได้ผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร หมายถึง ความสามารถ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้ สามารถดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดการเรียน การสอน กิจกรรมสนับสนุนการศึกษา รวมถึงให้ความสำคัญกับบุคลากรในการส่งเสริมด้านขวัญ และกำลังใจการตอบสนองทางอารมณ์ของบุคลากรด้านผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นธรรม

5. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล

ริบเบิล (Ribble, 2011, p.15) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองดิจิทัล ว่าหมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ เข้าใช้งานดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทั่วโลก มีการใช้

งานดิจิทัลในทางที่เหมาะสมสร้างสรรค์ และมีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้งานดิจิทัลเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

มอสเบอร์เกอร์ และคณะ (Mossberge, et., al 2015) ได้กล่าวว่าในปัจจุบันการเข้าถึงดิจิทัลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจทางการตลาด การเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมที่มีการเชื่อมต่อเป็นชุมชนเกิดเป็นสังคมทางดิจิทัล และยังส่งผลต่อการพัฒนาเทคโนโลยีที่พัฒนารูปแบบของการสื่อสารและเทคโนโลยีอื่นๆ ที่นำมาใช้กับการสื่อสาร ดังนั้นการเป็นพลเมืองดิจิทัลต้องเป็นคนที่มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงสภาพทางสังคมที่จะก่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่ต้องมีการปรับตัวเข้าสู่สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

เฮ็ค (Heick, 2558) ได้กล่าวว่า การเป็นพลเมืองดิจิทัล ต้องสามารถตรวจสอบตนเองและควบคุมการกระทำการสร้างสรรค์ที่มีปฏิสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมของผู้เข้าใช้ถึงความแตกต่างระหว่างชุมชนทางกายภาพ และชุมชนดิจิทัลที่แสดงถึงคุณภาพของการตอบสนองของสมาชิกในชุมชนอย่างมีคุณภาพจากการกระทำและรูปแบบของเนื้อหาที่ส่งผลต่อชุมชนทางกายภาพและชุมชนดิจิทัล

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561, หน้า 13-23) อธิบายแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) หมายถึง แนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้พลเมืองเรียนรู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและปกป้องตนเองจากความเสี่ยงต่างๆ ใดๆ รวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในโลกสมัยใหม่ พลเมืองดิจิทัลที่ดีจึงต้องรู้จักคุณค่าและจริยธรรมจากการใช้เทคโนโลยี ต้องตระหนักถึงผลกระทบทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงรู้จักสิทธิและความรับผิดชอบในสังคมโลกออนไลน์

ภูษนท์ ผล ทับทิมธนา (2563, หน้า 10) ให้ความหมายของ ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ มีทักษะการปกป้องตนเองจากภัยคุกคามและการละเมิดความปลอดภัยในโลกออนไลน์ มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล มีการสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ รู้จักเคารพสิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคดิจิทัล

ต้องตา จำเริญใจ (2561, หน้า 14) ได้สรุปความหมายของ ความเป็นพลเมืองดิจิทัล สรุปจากความหมาย พลเมืองดิจิทัล มีลักษณะดังนี้ คือ ผู้ที่มีความเคารพต่อตนเองและผู้อื่นในโลกดิจิทัล ใช้งานดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบและปลอดภัย และสร้างนวัตกรรมดิจิทัล รวมถึงคุณลักษณะที่ควรมีในการเป็นเมืองดิจิทัลที่มีการใช้งานดิจิทัลอย่างมีคุณภาพคือ เพื่อเรียนรู้และพัฒนาตนเองและเพื่อการสื่อสาร การใช้ที่ตระหนักถึงการนับถือตนเองและผู้อื่น และการป้องกันตนเองและผู้อื่น ใน

การใช้เพื่อการพัฒนาคือการหาความรู้และใช้เพื่อ การสื่อสารที่ทำให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต รวมถึงการรู้เท่าทันการใช้ที่ไม่นำข้อมูลที่ไม่ถูกต้องนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองในทางที่ผิดและการพัฒนาตนเองในการสร้างรายได้จากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่คำนึง กฎหมายและการมีมารยาทในการใช้งานและการสร้างความเท่าเทียมของการใช้งาน ความ รับผิดชอบในการใช้งานไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และรู้จักวิธีการปกป้องข้อมูลตนเองและการทำงานที่ ต้องคำนึงถึงสุขภาพของตนเอง และมีความปลอดภัยจากการ ใช้งาน ในส่วนของการสร้าง นวัตกรรมซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการรู้ เข้าใจและใช้งานดิจิทัล ได้แก่ความรู้พื้นฐานและ สามารถใช้งานได้ในด้านภาษาและการคิดคำนวณ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์ด้าน เศรษฐกิจ รู้และ ใช้งานเทคโนโลยี สิ่งที่มีมองเห็นได้เป็นภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว รู้ข้อมูลข่าวสาร เข้าใจและชื่นชมความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความตระหนักถึงการเป็นพลเมืองโลก

สรุปได้ว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน หมายถึง การที่โรงเรียนมีการดำเนินการ ด้านการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความ รับผิดชอบ มีทักษะการปกป้องตนเองจากภัยคุกคามในโลกออนไลน์ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล มีการสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ รู้จักเคารพ สิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคดิจิทัล

6. ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล สถานศึกษาต้องคิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นแนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหาร จัดการในรูปแบบใหม่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้มีทักษะการคิด มีทักษะชีวิต เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยผู้บริหาร ครูและ บุคลากรทางการศึกษาสามารถร่วมกันพัฒนานวัตกรรมการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา (จิตติมา วรณศรี, 2563, หน้า 43-45)

อดิพร เกิดเรือง (2560) อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลต้อง คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเรียน การท างาน และการดา เนินชีวิต เพื่อรองรับสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป ต้องเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนที่เกิดจากผู้เรียน โดยผู้สอน ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองให้ทำ หน้าที่ผู้สอนงานและพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง (2561, หน้า 66-68) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลมีลักษณะ การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านกระบวนการสืบเสาะเป็น

ฐาน (Inquiry-based approaches) ในสภาพแวดล้อมแบบโต้ตอบ ข้อมูลย้อนกลับในหลายรูปแบบ และการมอบหมายงานที่ใช้ทรัพยากรที่แตกต่างกันเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ส่วนตัวเพื่อเชื่อมโยงเทคโนโลยีต่าง ๆ ผู้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน หรือ สะเต็มศึกษา เป็นต้น

International Society for Technology in Education (ISTE, 2009 อ้างถึงในสุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ได้เสนอแนวคิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัลด้วยการนำแนวคิด TPACK Model ซึ่งคือความสามารถในการบูรณาการความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การบูรณาการนา เทคโนโลยีสู่ห้องเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุน ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างลึกซึ้ง และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตามมาตรฐานด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล

กฤษณทัต ผล ทับทิมธนา (2563, หน้า 10) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เป็นผลลัพธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถสร้างนวัตกรรม จัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ปรับการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน และส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพ

สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ คือ ความสามารถของบุคลากรในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนโดยใช้ความรู้ด้านเนื้อหา การจัดการเรียนรู้ และเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกในการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง การสร้างสรรค์ มีการออกแบบและประยุกต์ใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาการประเมินประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริง ใช้สื่อดิจิทัลร่วมกับแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ระบบเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่วในการจัดการเรียนการสอน และมีการพัฒนาวิชาชีพโดยการใช้สื่อดิจิทัลในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

7. ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน

สรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2561) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรมการบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการที่เน้นการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการในการบริหารจัดการองค์การ

เพื่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะสร้างทั้งคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งการนำนวัตกรรมการบริหารไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้นั้น ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจถึงปัญหา อุปสรรคและปัจจัยความสาเร็จที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กรด้วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2562, หน้า 8) อธิบายความหมายของ นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การนำ สิ่งใหม่ทั้งที่เป็นผลิตภัณฑ์บริการ และกระบวนการมาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม และคุณธรรมตามที่สังคมต้องการ

จิตมา วรรณศรี (2563, น. 46-47) ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา เป็นแนวทาง รูปแบบ ระบบ หรือกระบวนการบริหารจัดการแบบใหม่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาคิด ค้นขึ้นเพื่อนำ มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

กฤษณทัต ผล ทับทิมธนา (2563, หน้า 10) กล่าวถึง ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน ไว้ว่า เป็นผลลัพธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ พัฒนาการปฏิบัติงานให้ทันสมัย โดยใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษา ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานให้เกิดความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างชัดเจน พัฒนาพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะในการพัฒนานวัตกรรมที่หลากหลายและส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ทั้งเกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ตัวบุคลากร นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของโรงเรียน

การบริหารและการจัดการไม่ว่าจะเป็น ภาคธุรกิจ ภาคเอกชนหรือราชการก็ดี ย่อมต้องมีการคำนึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในองค์กรนั้นๆ เป็นสำคัญ ในการจัด

การศึกษานับตั้งแต่หน่วยงานระดับกระทรวงต่างมีความมุ่งหวังที่จะให้การจัดการศึกษาของประเทศชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีคุณภาพมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความประพฤติอย่างเหมาะสมดีงาม มีจริยธรรมที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาในฐานะการปฏิบัติงานในการผลิตคนเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวแล้ว จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการให้มีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่จะได้รับ คือ เด็กและเยาวชนของชาติได้มีความรู้ความสามารถสนองความต้องการของสังคม

ภาวะผู้นำ (Leadership) มีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการนำและการใช้ภาวะผู้นำในการปรับเปลี่ยนและพัฒนางานให้ดีขึ้น (Reid, 1998, p. 24) ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นหนึ่งภาวะผู้นำที่ผู้บริหารพึงมี โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาอันเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนานักเรียนและสถานศึกษาให้ได้คุณภาพรอบด้าน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ คือการที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นคนที่เข้าใจในงานวิชาการและมีคุณลักษณะที่จะประยุกต์งานไปสู่ประสิทธิผล (Lunenburg & Ornstein, 1991) กล่าวคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารจะมีเป็นอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความเชื่อและความรู้สึกของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาของตนเอง โดยบุคคลนั้นยอมรับอิทธิพลนั้นด้วยความเต็มใจ และพร้อมดำเนินงาน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ (เจษฎา ถังเงิน, 2560, หน้า 19) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการเป็นหลัก สามารถทำวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นความจริง (Wildy & Dimmock, 1993) สิ่งเหล่านี้คือประสิทธิผล หรือคือความสำเร็จของสถานศึกษานั้นเอง จึงกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพ ความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของสถานศึกษา และดิชวูด (Leithwood, 2005 อ้างถึงใน วรริศรา สุขสุวรรณ, 2560, หน้า 33) เสนอแนะว่า การปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนและความสามารถของผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ และดูแรน (Doran, 2004) กล่าวว่า คุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งของผู้อำนวยการ โรงเรียน เพราะผู้อำนวยการ โรงเรียนจะเป็นผู้มีส่วนร่วมต่อการพัฒนากระบวนการสอนของครู และการสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของครู อันจะนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จในตัวผู้เรียน การบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นการ

ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนตลอดจนการวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยตรง (พระมหาประจักษ์ กิตติเมธี (ทองคาบ), 2554, หน้า 14) เป็นงานที่สถานศึกษาต้องพัฒนาควบคู่กันไปและเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายสูงสุดของหลักสูตร ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ ของสถานศึกษานั้น ๆ (ปฎิมา คำชมภู, 2560, หน้า 44)

เพื่อความชัดเจนของความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของ โรงเรียนผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของ โรงเรียนแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานร่วมกับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจด้านวิชาการ เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน รวมทั้งนำข้อมูลนักเรียน งบประมาณ ทรัพยากรและความต้องการของครูมาประกอบการพิจารณา เช่น การจัดทำเอกสาร แผนยุทธศาสตร์ การกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียน การประสานครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียน มีการนำข้อมูลด้านผลการเรียนของ นักเรียนไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงเป้าหมายด้านวิชาการของ โรงเรียนให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการวางแผนยุทธศาสตร์ วางแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้าง องค์กรที่สนับสนุนการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ระดมทรัพยากร และ สร้างช่องทางมีส่วนร่วมตัดสินใจของฝ่ายบริหาร (กาญจนา สุระคำ, 2562, หน้า 13) กำหนด เป้าหมายด้านวิชาการร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ต้องรับผิดชอบในโรงเรียนและสื่อสารเป้าหมาย เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้การสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ การให้ความสำคัญสูงสุดต่อ การเรียน (กัญญวรา เครื่องพาที, 2556, หน้า 54) เมื่อผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการใน การดำเนินงานด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน จนทำให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของ สถานศึกษา โรงเรียนจะมีประสิทธิผลไม่ได้หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ (สุวิตา สุขประ ะวิทย์, 2564, หน้า 145) สอดคล้องกับแนวคิดประสิทธิผลของ ฮอย และเฟอร์กูสัน (Hoy &

Ferguson, 1985) ที่ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนจะต้องสามารถจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกได้

2. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศด้านการจัดการเรียนของครูที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ผ่านครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ครูได้ดำเนินการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การจัดห้องเรียนให้สะอาดปลอดโปร่งน่าเรียน การพูดคุยปราศรัยด้วยรอยยิ้ม การกล่าวยกย่องชมเชย การแสดงความเอาใจใส่ เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังที่ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2005) ได้อธิบายว่า บรรยากาศของโรงเรียน เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มบุคคลในโรงเรียน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารของผู้บริหารและส่งผลถึงความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของโรงเรียน และที่ ครูก (Krug, 1992, pp. 430-443) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ จึงทำให้ไม่เป็นการยากที่จะเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบการสร้างบรรยากาศทางการศึกษาในทุกระดับ และบรรยากาศนี้จะช่วยดึงพลังของนักเรียนและครูออกมา โดยมีหลายวิธีที่จะทำให้เกิดได้ เช่น การจัดให้มีการปลอดภัยและเป็นระเบียบ จัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และสมุทร ชำนาญ (2559, หน้า 282) กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เพราะการศึกษาสามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่ง ทุกเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของสังคม และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน โดยการใช้ภาวะผู้นำอย่างเหมาะสม จะทำครูและบุคลากรในโรงเรียนยอมรับ และร่วมใจในการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เมื่อบรรยากาศแห่งการเรียนรู้คุณภาพ ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนสูงขึ้นต่อไป

3. ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน

เป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมและสนับสนุนการสอนของครู และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารจึงมุ่งส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามความต้องการของสังคม และประเทศชาติ ปัจจัยหลักที่สำคัญที่ส่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของ

นักเรียนคือ ครูผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ ถ้าครูผู้สอนได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในการด้านเทคนิควิธีการสอนและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ย่อมส่งผลดีต่อการจัดการเรียนรู้นี้ให้เป็นไปได้ไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนและโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการเข้ามาสนับสนุนและอำนวยความสะดวก และกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอน ดังที่ บุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 51) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อน กำกับติดตามและประเมินผลด้านการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และวริศรา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 20) กล่าวว่า หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการแล้ว จะสามารถผลักดันให้ครู และบุคลากรประสบความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น มีทักษะที่จำเป็น การพัฒนาโรงเรียนให้เป็น โรงเรียนที่มีประสิทธิผลได้ จะต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการศึกษา เพราะกระบวนการดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

4. ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผนพัฒนาผู้เรียนต่อไป โดยร่วมมือกับคณะครูในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างใกล้ชิด การกิจด้านนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ เพราะเกี่ยวเนื่องกับการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนในการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีการติดตามความก้าวหน้าด้านผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด กำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน มีการประเมินความถนัดและความสามารถพิเศษของนักเรียน มีการวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย ออกเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุยปัญหาการเรียนการสอนกับนักเรียนโดยตรง การรายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครอง และส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน เป็นต้น รวมถึง การนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียน บทบาทการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการ

พัฒนานักเรียนและโรงเรียนให้เกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป เพราะเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนานักเรียนแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม หากผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม ย่อมทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังที่กฤตย์ภัตสร สาขา (2560, หน้า 8) ได้กล่าวถึงความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความสามารถทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิผลของโรงเรียนแต่ละด้าน โดยการมีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลหรือคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นจะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา ขับเคลื่อน กำกับ ติดตามและประเมินผลด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาคณะครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นที่ต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

เกศราภรณ์ เทพแก้ว (2555) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำด้านบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจูงใจ การเป็นผู้นำการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมงาน ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพด้านบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านบริหารงาน วิชาการกับประสิทธิผลด้านบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังจันทร์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับประสิทธิผล ด้านบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอวังจันทร์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ด้านการจูงใจ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ส่วน ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษา เรียงลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรก ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการ แก้ปัญหาในโรงเรียน ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เจษฎา ถังเงิน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผล การทำงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลการท างานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุก ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ และด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ตามลำดับ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับประสิทธิผลการท างานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก (.862) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตินิภา เสนาฤทธิ์ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทักษะของครู โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทักษะของครู โรงเรียนในศูนย์ เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ตามลำดับ

ปฎิมา คำชมภู (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนในเขตอำเภอสว่างสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ทาง วิชาการ ความสามารถในการนิยามพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน การบริหารหน้าที่ที่เกี่ยวกับ ผลผลิตทางการศึกษา 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้กับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการผลิตนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี และความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกใน ระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ .05

นิชานันท์ ราวัน (2560, หน้า 95) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผล การบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับ ประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับ ประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิศรดา สุขสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ ประสิทธิภาพของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัด ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ การกำกับติดตามความก้าวหน้า ของนักเรียน การกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมาย การพัฒนาและ สร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การควบคุมเวลาที่ใช้ในการเรียน การสอน การประสานงานด้านหลักสูตร การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพ

การเรียนรู้ การนิเทศและประเมินผลการสอน และการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วุฒิพร กัญศรี (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง (.64) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวิตา สุขประวิทย์ (2564, หน้า 128) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลังสวน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($R_{xy} = 0.894^{**}$) และ 4) ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีดังนี้ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน จัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บุสซี (Buzzi, 1990, p. 177 อ้างถึงใน ปฎิมา คำชมภู, 2560, หน้า 50) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนกับพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ในรัฐ

คอนเนคติกัต โดยการใช้แบบสอบถามกับครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐคอนเนคติกัต ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการมีความ สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

จอห์นเนส-กิบสัน (Johnes-Gibson, 2000 อ้างถึงใน เจษฎา ถังเงิน, 2560 หน้า 37) ได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง ภาวะผู้นำ โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของฟลอเรตตา ดุกส์-แมคแคนซี (Floretta Dukes-Mckanzie) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนของ District of Columbia public schools ระหว่าง ค.ศ. 1981-1988 การเก็บข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์และจดบันทึกการอภิปรายกลุ่มจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 33 คน ข้อมูลที่ได้นำมารวบรวม คัดแยกและจัดประเภท ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องประกอบไปด้วยความสามารถในการบังคับบัญชาการ สร้างความสัมพันธ์การจัดบรรยากาศโรงเรียน ทักษะทางเทคนิควิธีและความเป็นตัวของตัวเอง

โอดอลเนล และไวท์ (O'Donnell & White, 2005) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พบว่า คุณครูรับรู้ ได้ว่าพฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษาที่เน้นพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียน เป็นตัวชี้ ให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีฐานะทางสังคมดี เชื่อได้ว่าจะมีพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของโรงเรียน และโรงเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์การอ่านที่สูง

ชาร์มา (Sharma, 2012) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการตามทัศนะของหัวหน้า หน่วยงานสถานศึกษาในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจาก หัวหน้าหน่วยงานสถานศึกษาจำนวน 55 คน ในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ ได้แก่ อินเดีเซีย มาเลเซีย ไทย และสหรัฐอเมริกาแบบเปิด โดยศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 ด้าน ได้แก่ มโนทัศน์ของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ บทบาทของหัวหน้าหน่วยงานสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ และ ประโยชน์ที่ได้รับจากภาวะผู้นำทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของหัวหน้าสถานศึกษานั้น สนับสนุนภารกิจในการพัฒนาผู้เรียนทั้งหมดโดยรวม ได้แก่ การตัดสินใจร่วมกัน การกำกับดูแล และการพัฒนาความเป็นมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ยังอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมนักเรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าในตนเอง มีความเข้าใจและรู้จักตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจกล่าวได้ว่าการที่จะบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น การมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาจึงถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทาง วิชาการที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็น การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายพันธกิจที่

ชัดเจน มีการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ การบริหารด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เป็นต้น ดังนั้นแล้วงานวิชาการที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้เป็นไปได้ในทิศทางที่ดีขึ้น ทำให้การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่โรงเรียนตั้งไว้ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีแนวทางในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 31 โรงเรียน รวม 839 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 โดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) การศึกษาตัวอย่างประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 839 คน ในตารางพบว่าขนาดประชากรมีขนาดไม่ตรงในตาราง โดยมีขนาด 800 คน แล้วเลยไป 850 คน ผู้วิจัยจึงได้คำนวณหาจำนวนประชากรที่เกินไป ดังนี้

ประชากรช่วงต่ำกว่าประชากรจริงในตารางคือ 800 คน กลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน คือ 260 คน ประชากรช่วงสูงกว่าประชากรจริงในตารางคือ 850 คน กลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน คือ 265 คน

จากช่วง 1-2 ประชากรเพิ่ม $850-800 = 50$ คน กลุ่มตัวอย่างจะเพิ่ม $= 265-260 = 5$ คน

ถ้าประชากรเพิ่ม 39 คน กลุ่มตัวอย่างจะเพิ่มกี่คน วิธีการคำนวณ คือ

ประชากร เพิ่มขึ้น 50 คน กลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น 5 คน

ประชากร เพิ่มขึ้น 1 คน กลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น $5/50$ คน

ประชากร เพิ่มขึ้น 39 คน กลุ่มตัวอย่างเพิ่ม $(5 \times 39) / 50 \text{ คน} = 4 \text{ คน}$

** ดังนั้น ประชากร 839 คน กลุ่มตัวอย่าง = $260 + 4 \text{ คือ} = 264 \text{ คน}$ **

จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้โรงเรียนในอำเภอบางละมุง เป็นหน่วยการสุ่ม ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565

ลำดับ	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	โรงเรียนบ้านห้วยไข่เน่า	7	2
2.	โรงเรียนบ้านภูไทร	13	4
3.	โรงเรียนชุมชนวัดเขาไม้แก้ว	33	11
4.	โรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์	43	14
5.	โรงเรียนบ้านโรงหีบ	13	4
6.	โรงเรียนบ้านตะเคียนเดี่ยว	25	8
7.	โรงเรียนบ้านนาวัง	10	3
8.	โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม	12	4
9.	โรงเรียนบ้านโป่งสะเก็ด	39	12
10.	โรงเรียนอนุบาลบางละมุง	49	15
11.	โรงเรียนวัดสุกรีวิบูลญาราม	22	7
12.	โรงเรียนบ้านบางละมุง	11	3
13.	โรงเรียนบ้านทุ่งกรด	29	9
14.	โรงเรียนวัดโป่ง	37	12
15.	โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	13	4
16.	โรงเรียนบ้านมาบประชัน	13	4
17.	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ	23	7
18.	โรงเรียนวัดสุทธาวาส	75	24

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
19.	โรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน	106	33
20.	โรงเรียนวัดเขาโพธิ์ทอง	16	5
21.	โรงเรียนบ้านทุ่งกลม	21	7
22.	โรงเรียนบ้านสันติคาม	19	6
23.	โรงเรียนวัดหนองเกตุน้อย	28	9
24.	โรงเรียนวัดหนองเกตุน้อย	43	14
25.	โรงเรียนห้วยใหญ่	25	8
26.	โรงเรียนบ้านนอก	9	3
27.	โรงเรียนบ้านทุ่งคา	45	14
28.	โรงเรียนบ้านมาบพิกทอง	16	5
29.	โรงเรียนบ้านทุ่งละหาน	11	3
30.	โรงเรียนบ้านชากนอก	22	7
31.	โรงเรียนบ้านบึง	11	3
รวม		839	264

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายพันธกิจของโรงเรียน 2) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ

1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน 4) ความสามารถในการสร้างสภาพใจแก่บุคลากร 5) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดีจิต 6) ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 7) ความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จากเอกสารและตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และประสิทธิผลของโรงเรียน

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยามของภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนและวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ เสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: *IOC*) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าสอดคล้องในเกณฑ์ที่ผู้วิจัยยอมรับได้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, หน้า 50) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ *IOC* แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

ให้คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผลการตรวจสอบพบว่าได้ค่า *IOC* เฉลี่ย = 0.96 แสดงว่า แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา (ล้วน สายยศ, 2543, หน้า 249)

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

7.1 นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) เป็นรายข้อโดยวิธีการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

7.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (*r*) ระหว่าง .44 - .88

7.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (*r*) ระหว่าง .28 - .81

7.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ $\alpha = .96$

7.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ $\alpha = .95$

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย และนำไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้เข้าร่วมวิจัยเข้าร่วมโครงการ โดยการตอบแบบสอบถามออนไลน์ทาง google form ผ่าน QR CODE ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 2 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 31 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 36 ข้อ

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมไฟล์แบบสอบถามไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้น ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าถึงได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป
4. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เปรียบเทียบตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน วรริศา สุขสุวรรณ, 2560, หน้า 47) ดังนี้
  - 4.51-5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับดีมาก
  - 3.51-4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับดี
  - 2.51-3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51-2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00-1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
5. วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เปรียบเทียบตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน วรริศา สุขสุวรรณ, 2560, หน้า 47) ดังนี้
  - 4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
  - 3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
  - 2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
  - 1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (วรริศา สุขสุวรรณ, 2560, หน้า 48) ดังนี้

ค่า $r = 1.00$	หมายความว่า	ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ค่า $r = 0.71-0.99$	หมายความว่า	ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่า $r = 0.31-0.70$	หมายความว่า	ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
ค่า $r = 0$	หมายความว่า	ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวม
X_1	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน
X_2	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้
X_3	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน
X_4	แทน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
Y	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม
Y_1	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
Y_2	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
Y_3	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน
Y_4	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร
Y_5	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดีจิตัล

Y_6	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
Y_7	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน โดยเรียงลำดับตามความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้ คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตอนๆ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนใน
อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม
และจำแนกรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.01	.55	มาก	3
2. การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.12	.50	มาก	2
3. การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน	4.15	.49	มาก	1
4. การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	3.99	.55	มาก	4
รวม	4.07	.48	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่
การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การกำหนด
ภารกิจของโรงเรียน และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน
ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำเอกสารแผนยุทธศาสตร์ ทางวิชาการของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.00	.78	มาก	6
2. ผู้บริหารกำหนดควิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการ ของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้อย่างเหมาะสม	4.07	.69	มาก	2
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.11	.65	มาก	1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	<i>n</i> = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
4. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานงานวิชาการ ของโรงเรียนก่อนมีการวางแผน	3.88	.86	มาก	8
5. ผู้บริหารมีการประเมินความต้องการของครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการ ของโรงเรียน	3.98	.73	มาก	7
6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันพัฒนา เป้าหมายของโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน	4.01	.71	มาก	5
7. ผู้บริหารนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียน ไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน	4.03	.72	มาก	3
8. ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงเป้าหมายด้านวิชาการ ของโรงเรียนให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับทราบ	4.02	.71	มาก	4
รวม	4.01	.55	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน
ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารมีการวางแผนจัดสรรงบประมาณ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน	3.98	.76	มาก	6
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลายน่าสนใจ	4.22	.64	มาก	1
3. ผู้บริหารจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูบรรลุตาม เป้าหมายของหลักสูตร	4.11	.62	มาก	4
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนและ สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียน	4.17	.60	มาก	3
5. ผู้บริหารรับรู้ แสดงความยินดี และประชาสัมพันธ์เมื่อ มีความก้าวหน้าหรือความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง	4.07	.75	มาก	5
6. ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศและวัฒนธรรม ของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย	4.18	.68	มาก	2
รวม	4.12	.50	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่ง
การเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย
น่าสนใจ ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้

โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ผู้บริหารมีการสังเกตการสอนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการอยู่เสมอ	4.02	.69	มาก	9
2. ผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู หลังจกมีการสังเกตการสอน	4.23	.70	มาก	3
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานอื่น	4.18	.72	มาก	4
4. ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน	4.25	.58	มาก	2
5. ผู้บริหารมีการบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน	4.05	.69	มาก	8
6. ผู้บริหารกำหนดบุคคลในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน	4.06	.68	มาก	7
7. ผู้บริหารมีการใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้	4.10	.76	มาก	6

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
8. โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	4.29	.66	มาก	1
9. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4.16	.69	มาก	5
รวม	4.15	.49	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจัดการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน และผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู หลังจากมีการสังเกตการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารวางนโยบายในการกำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน	4.04	.70	มาก	3
2. โรงเรียนมีการประเมินความถนัดและความสามารถพิเศษของนักเรียน	3.92	.81	มาก	7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
3. ผู้บริหารมีการตรวจสอบผลการเรียน มีการวิเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วส่งเสริมให้ครูจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย	4.01	.71	มาก	4
4. ผู้บริหารออกเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุย ปัญหาการเรียนการสอนกับนักเรียน โดยตรงเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป	3.84	.76	มาก	8
5. ผู้บริหารมีการนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย ทางด้านวิชาการของโรงเรียน	3.99	.68	มาก	6
6. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินหลักสูตร เพื่อ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนทันสมัย	4.00	.72	มาก	5
7. ผู้บริหารส่งเสริมให้การแจ้งผลการทดสอบทางการ เรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็ว	4.05	.75	มาก	2
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัด กิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนา ความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.09	.75	มาก	1
รวม	3.99	.57	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้การแจ้งผลการทดสอบ ทางการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็ว และผู้บริหารวางนโยบายในการ กำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 10 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและจำแนกรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.02	.42	มาก	6
2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.06	.52	มาก	4
3. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน	4.07	.50	มาก	3
4. ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร	4.05	.56	มาก	5
5. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล	4.10	.47	มาก	1
6. ความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้	4.09	.47	มาก	2
7. ความสามารถในการใช้วัตกรรมการบริหารโรงเรียน	3.95	.66	มาก	7
รวม	4.05	.39	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล ความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความสามารถในการใช้วัตกรรมการบริหารโรงเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนมีการพัฒนาระดับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมา	3.93	.65	มาก	7
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนอย่างหลากหลาย	3.98	.69	มาก	6
3. ครูจัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนให้ สอดคล้องและสนองความต้องการพัฒนานักเรียน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น	4.02	.63	มาก	4
4. โรงเรียนมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม	3.98	.64	มาก	5
5. นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เหมาะสมกับวัย	4.08	.56	มาก	2
6. นักเรียนที่จบชั้นสูงสุด สามารถเข้าศึกษาต่อ ในระดับสูงขึ้น	4.06	.66	มาก	3
7. นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถ ปรับตัว ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.10	.60	มาก	1
รวม	4.02	.42	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถ ปรับตัว ให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เหมาะสมกับวัย และนักเรียนที่จบชั้นสูงสุด สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
 โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	<i>n</i> = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหาร งาน 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	4.07	.57	มาก	3
2. โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการ สถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	4.08	.67	มาก	2
3. ครูและบุคลากรเป็นนักพัฒนา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการพัฒนาโรงเรียน	4.06	.60	มาก	4
4. โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.10	.66	มาก	1
5. ครูยอมรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.04	.65	มาก	5
6. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินในปีที่ผ่านมาเป็น ข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน	4.01	.68	มาก	6
รวม	4.06	.52	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และโรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงาน 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน
 โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	4.12	.61	มาก	1
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน	4.10	.59	มาก	2
3. ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนให้ดำเนินการอย่างราบรื่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.08	.60	มาก	3
4. โรงเรียนของท่านมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง	4.03	.67	มาก	4
5. ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.03	.69	มาก	5
รวม	4.07	.50	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน และผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนให้ดำเนินการอย่างราบรื่น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร
 โดยรวมและรายชื่อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานโดยจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่เพียงพอและมีความทันสมัย อยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน	4.02	.72	มาก	4
2. ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้เหมาะสม	3.99	.77	มาก	5
3. ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพ	4.13	.63	มาก	1
4. มีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.04	.65	มาก	3
5. มีความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน	4.06	.67	มาก	2
รวม	4.05	.56	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพ มีความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน	<i>n</i> = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ	4.13	.61	มาก	3
2. นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย	4.02	.61	มาก	5
3. นักเรียนในโรงเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล	4.18	.61	มาก	1
4. นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และเหมาะสม	4.16	.63	มาก	2
5. นักเรียนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของตนเอง และมีความรับผิดชอบในสังคมออนไลน์	4.04	.64	มาก	4
รวม	4.10	.47	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และเหมาะสม และนักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้
 โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้	<i>n</i> = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน	4.00	.57	มาก	4
2. โรงเรียนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.05	.61	มาก	3
3. มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอ	4.19	.62	มาก	1
4. มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล ประเมินผล การเรียน	4.12	.61	มาก	2
รวม	4.09	.47	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล ประเมินผล การเรียน และโรงเรียนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน
 โดยรวมและรายชื่อ

ประสิทธิภาพของโรงเรียน	n = 264		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	3.94	.73	มาก	2
2. ผู้บริหารใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานและระบบการบริหารสถานศึกษาให้ทันสมัย	3.91	.75	มาก	4
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	3.99	.78	มาก	1
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำงาน	3.94	.76	มาก	3
รวม	3.95	.66	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำงาน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ภาวะผู้นำ		ประสิทธิผลของโรงเรียน (n=264)															
ทาง	Y ₁	Y ₂		Y ₃		Y ₄		Y ₅		Y ₆		Y ₇		รวม			
วิชาการ	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r		
X ₁	.52**	.00	.66**	.00	.68**	.00	.51**	.00	.53**	.00	.35**	.00	.44**	.00	.69**	.00	ค่อนข้างสูง
X ₂	.36**	.00	.55**	.00	.58**	.00	.41**	.00	.46**	.00	.39**	.00	.35**	.00	.57**	.00	ปานกลาง
X ₃	.40**	.00	.64**	.00	.62**	.00	.49**	.00	.57**	.00	.38**	.00	.36**	.00	.64**	.00	ค่อนข้างสูง
X ₄	.51**	.00	.66**	.00	.66**	.00	.55**	.00	.50**	.00	.35**	.00	.48**	.00	.68**	.00	ค่อนข้างสูง
X	.50**	.00	.69**	.00	.70**	.00	.54**	.00	.56**	.00	.40**	.00	.45**	.00	.70**	.00	ค่อนข้างสูง

จากตารางที่ 18 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .70$) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเรียงลำดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จากมากไปหาน้อย ดังนี้ (X_7) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (X_4) ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5) ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน (X_2) และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน
2. ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จากการใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากนั้นดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่ถ่วงน้ำหนักเท่ากับ .44 – .88 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ตอนที่ 2 เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกที่ถ่วงน้ำหนักเท่ากับ .28 – .81 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ โดยรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับ

งานวิชาการของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียน ไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียน ไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน

1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายน่าสนใจ ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ตามลำดับ

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูเพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน และผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู หลังจากมีการสังเกตการสอน ตามลำดับ

1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ผู้บริหารส่งเสริมให้การแจ้งผลการทดสอบทางการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็ว และผู้บริหารวางนโยบายในการกำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดิจิทัล ความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหมาะสมกับวัย และนักเรียนที่จบชั้นสูงสุดสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตามลำดับ

2.2 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และโรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงาน 4 ด้านอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตามลำดับ

2.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน และผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนให้ดำเนินการอย่างราบรื่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามลำดับ

2.4 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพ มีความรู้สึว่าตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนตามลำดับ

2.5 ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และเหมาะสม และนักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

2.6 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล ประเมินผลการเรียน และโรงเรียนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามลำดับ

2.7 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำงาน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = .70$) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเรียงลำดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2565, หน้า 6) โดยเฉพาะด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ธิดารัตน์ วรรณพันธ์, 2563, หน้า 219) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์งานวิชาการของโรงเรียน มีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรเพื่อช่วยกันในการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนไปในทิศทางเดียวกันอยู่เสมอ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย มีการร่วมมือกับครู บุคลากร ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมครูและบุคลากรให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาและต่อยอดความสามารถพิเศษของนักเรียน และช่วยยกระดับนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะผ่านเกณฑ์ และเป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย ส่งผลให้ครูและบุคลากรเห็นและรับรู้บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพร กัณฑ์ศรี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิดา สุขประวิทย์ (2564, หน้า 128) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลังสวน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2564, หน้า 6-11) มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาเป็นกรอบแนวทางพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดไว้ชัดเจน เช่น กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดจะต้องสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนให้รองรับการพัฒนาาระเบียยเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางละมุง ได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ข้างต้นมาปฏิบัติในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยเปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียน มีการนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป็นเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะงานด้านวิชาการให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

รับรู้เกี่ยวกับภารกิจของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพร กัมภ์ศรี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ เข้มโกสุม (2565, หน้า 102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการกำหนดกรอบเป้าหมายของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่ดีที่สนองความต้องการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม จิตใจ และสติปัญญา บรรยากาศเป็นบรรยากาศที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตหรืออารมณ์ของนักเรียน ถ้านักเรียนมีสภาพจิตใจที่ดี อารมณ์แจ่มใส กระฉับกระเฉง มีความสนใจในการเรียน ย่อมช่วยเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี (พิมพาพิญ ทอังกิ่ง, 2563, หน้า 53) ผู้บริหารได้ร่วมมือกับครู บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานภายนอกโรงเรียนได้ปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ทั้งการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ การสร้างสีสันและมุมกิจกรรมต่าง ๆ สร้างบรรยากาศอันร่มรื่นน่าเรียน มีการขอความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายน่าสนใจ ใช้เครื่องมือและสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ตามกำลัง ความสามารถ และทรัพยากรของโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนลักษณะต่าง ๆ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระตามความสนใจ ความถนัดของแต่ละบุคคล ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้สอนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้สอนต้องจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในทางจิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศที่อบอุ่น (Warmth) บรรยากาศที่เป็นอิสระ (Freedom) บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) บรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือ (Respect) บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) และ บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่

สัมพันธ์กับระดับความสุขในชั้นเรียน และทำให้เกิดพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุญญวีร์ ทำดี (2564, หน้า 120-122) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 91) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียน อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย เกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ มากมาย รวมถึงด้านการศึกษา สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนแบบปกติในโรงเรียนได้ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดแนวทางการสอนและส่งเสริมการสอนแบบอื่น ๆ เช่น ใช้การสอนแบบออนไลน์ หรือจัดการเรียนด้วยระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จัดการเรียนผ่านการสอนสด (Live) เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, Online) ซึ่งสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3 ได้มีการดำเนินการสอนของแนวทางดังกล่าว โดยการส่งเสริมส่งเสริมและปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครู เพื่อช่วยให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ครูได้สอนและนักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศและการประเมินการสอนของครูอย่างเป็นระบบ มีการสังเกตการสอน ทั้งในสภาวะการสอนปกติในห้องเรียน และการสอนแบบออนไลน์ เพื่อกระตุ้น ช่วยเหลือ สนับสนุน ให้คำแนะนำ ชี้แนะให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนและประเมินผลการสอนของครู ดังที่ (อริพันธ์ ศรีรุ่งกาญจน์, 2558, หน้า 82) ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอน นอกจากมุ่งให้เกิดประสิทธิผลในด้านการเรียนการสอนและมี

จุดมุ่งหมายเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญแล้ว ยังมุ่งพัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ทำให้ครูและบุคลากรรับรู้ถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอน ได้ชัดเจน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฎิมา คำชมภู (2560, หน้า 73) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียน ในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพร กัญจน์ศรี (2562, หน้า 74) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นจนผ่านเกณฑ์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ได้ให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของนักเรียนทั้งทางด้านความรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะที่เหมาะสมกับวัย จึงส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน รวมถึงการจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ และส่งเสริมให้นักเรียนที่มีพรสวรรค์ด้านต่าง ๆ ให้แสดงออกอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งผู้บริหารวางนโยบายในการกำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียน กิจกรรม และด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครองได้ทราบอย่างรวดเร็ว เพื่อจะได้วิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อยต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศรา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 73) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ แยม โกสุม (2565, หน้า 104) ได้ศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระบุของ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทำให้สถานศึกษาเกิดการปรับตัวในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านจัดการเรียนการสอน ต้องประยุกต์ใช้การสอนแบบปกติในห้องเรียนและการสอนออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรูปแบบออนไลน์ เกิดการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ซึ่งหากมีการใช้อย่างไม่เหมาะสมหรือใช้ในทางที่ผิด อาจเกิดผลกระทบต่อตัวนักเรียนได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จึงส่งเสริมให้ครูผู้สอน ได้ให้ความสำคัญกับการสอนให้นักเรียนรู้จักใช้และรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล สื่ออินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในสังคมออนไลน์ อย่างถูกวิธีและเหมาะสม รวมถึงการจัดรูปแบบการสอนแบบออนไลน์ ทำให้ครูผู้สอนต้องศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต และเกิดการพัฒนานวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารมีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว มีการวางแผนกลยุทธ์ร่วมกับครูและบุคลากรในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีการมอบหมายงานตามความสามารถ ความถนัดของครูและบุคลากรทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น สอดคล้องกับหลักการบริหารของฟาโย (Fayol, 1949 อ้างถึงใน ภัทธา จรรยาธรรม, 2564, หน้า 24) ที่กล่าวว่า การเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียน ผู้บริหารควรให้ครูได้ทำการแบ่งงานกันทำ (Division of work) คือ การแบ่งงานตามความสามารถหรือความถนัดในแต่ละงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนี้ผู้บริหารมีการประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องสม่ำเสมอ ทั้งการประชุมแบบปกติ การประชุมแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom, Google Meet และใช้โปรแกรมการสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ ให้ทำให้เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีการให้ความช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหา และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือครูให้การเรียนการสอนทั้งแบบปกติและแบบออนไลน์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามมาตรฐานและคุณภาพในการจัดการศึกษา นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผ่านเกณฑ์ของสถานศึกษา จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม

อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยวีร์ ทำดี (2564, หน้า 122) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 93) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี 2 ของ พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี 2 ของ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กำหนดกลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้เป็นแนวทางให้โรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติที่ชัดเจน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนสอนให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 25) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษานำกลยุทธ์มาปฏิบัติ โดยการส่งเสริมให้ครูได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการให้เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ครอบคลุมทั้งการจัดการเรียนการสอนปกติในห้องเรียนและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สนับสนุนจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพของผู้เรียน รวมถึงการประสานงานกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทั้งช่วงปกติและช่วงการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อที่ครูจัดให้และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เกิดทักษะและรักการเรียนรู้เพิ่มขึ้น จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนที่จบชั้นสูงสุดสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้ ร้อยละ 100 ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และร้อยละ 96 ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 15-16) อีกทั้งนักเรียนเกิดทักษะการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ของโลก สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหมาะสมกับวัย จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียน

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฏิมา คำชมภู (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาสระแก้ว เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิพร กัณฑ์ศรี (2562, หน้า 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิ ผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความสามารถในการ ผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาชลบุรี เขต 3 เห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการ เรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2564, หน้า 3) จึงมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่รวมทั้ง สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใน โรงเรียนมีการปรับปรุงการ ทำงาน การเรียนการสอนให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสถานการณ์ของประเทศและของ โลก เช่น การส่งเสริมให้ครูเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยอาศัย ประสิทธิภาพของเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นต้น รวมถึงผู้บริหารมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการ บริหารงานทั้ง 4 ด้านให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร ที่เป็นปัจจุบัน เช่น การใช้โปรแกรม Line โปรแกรม Zoom ในการประชุมและการบริหารงาน โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอ บางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการ ปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญณัฐ พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565, หน้า 85) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล

ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการวางแผนกลยุทธ์ร่วมกับครูและบุคลากรในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะเป็นแกนนำในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ มอทท์ (Mott, 1972 อ้างถึงใน ญัฐคนัย ดวงใจ, 2554, หน้า 47) กล่าวว่าไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมที่จะมีผลต่อการพัฒนางานไปในทางที่ดี เพราะว่าหากมีความขัดแย้งมากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ ขาดความร่วมมือในการทำงาน และนำไปสู่การลดประสิทธิภาพในการทำงานซึ่งย่อมมีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย มีการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดบุคลากรในการดูแลและเป็นแกนนำในการแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องอย่างเหมาะสม ทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของนักเรียน และด้านอื่นๆ ส่งเสริมให้ครูประสานกับผู้ปกครองเพื่อนำข้อมูลมาปรับพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับทีนินทลี แสนหิง (2561, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในโรงเรียน เป็นความสำเร็จที่ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และชุมชน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน และการปกครองนักเรียน มีการแก้ปัญหาคความขัดแย้งภายในโรงเรียน มีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ได้เมื่อเกิดปัญหาของผู้บริหารในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิพร กัณฑ์ศรี (2562, หน้า 76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 93) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ชลบุรี ระบุว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระบุว่า ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการสร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพและมีผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ส่งผลให้ครูและบุคลากรรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความ สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน จึงปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความทุ่มเท ซึ่งผลการปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปพิจารณาความดีความชอบ ทำให้ครูรู้สึกมีความก้าวหน้าและมั่นคงในชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ทำงานที่ตรงกับสายงาน ความถนัด ความสามารถที่แท้จริงของครูเป็นหลัก แต่หากจำเป็นต้องปฏิบัติงานที่ไม่ตรงสายงาน ก็จัดให้มีครูที่เลี้ยง และตัวผู้บริหารคอยช่วยเหลือ และจัดให้เข้ารับการพัฒนาเพิ่มเติม รวมถึงการส่งเสริมให้ครูได้ใช้เครือข่ายทางวิชาการในการทำงาน ทำให้ครูไม่รู้สึกโดดเดี่ยวที่ต้องปฏิบัติงานเพียงลำพัง สอดคล้องกับแนวทางเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2564, หน้า 7) ที่ให้การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ตรงตามสายงาน มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติงานตรงตามมาตรฐาน จรรยาบรรณ วิชาชีพ และมีวัฒนธรรม การทำงานที่มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ครูเป็นต้นแบบ จรรยาบรรณวิชาชีพ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงาน โดยจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่เพียงพอ และมีความทันสมัย อยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ดังที่ Wolman, 1973 อ้างถึงใน เยาวดี พันเพชรศรี, 2557, หน้า 50) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน คือ เจตคติ ความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบนั้น ๆ ด้วยใจรัก มีความกระตือรือร้นในการทำงานพยายามตั้งใจทำงานให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับงานที่ทำและมีความพอใจ เมื่องานนั้นได้ผลประ โยชน์ตอบแทนและมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพนมพร ทิมอ่อง

(2560, หน้า 73) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 94) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี 2 ศึกษาระยะของ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี 2 ศึกษาระยะของ ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของทุกคน สำหรับเด็กวัยเรียน บทบาทสำคัญประการหนึ่งของเทคโนโลยี คือ การเป็นสื่อที่รวบรวมองค์ความรู้ให้นักเรียน ได้ศึกษาเพิ่มเติมจากการเรียนปกติ การค้นหาข้อมูลมาประกอบการเรียนรู้ เป็นต้น นอกจากการใช้ประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ภัยที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด หรือการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างผิดจรรยาบรรณ ขาดความรับผิดชอบ จะนำมาซึ่งความเสียหายได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 3 จึงส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับการสอนให้นักเรียนรู้จักใช้และรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล สื่ออินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในสังคมออนไลน์ อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล ทำให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับที่วราภรณ์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561, หน้า 13-23) ได้อธิบายไว้ว่า การเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) คือการรู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและปกป้องตนเองจากความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างไร รวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในโลกสมัยใหม่ รู้จักคุณค่าและจริยธรรมจากการใช้เทคโนโลยี ต้องตระหนักถึงผลกระทบทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงรู้จักสิทธิและความรับผิดชอบในสังคมโลกออนไลน์ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณทัต ผลทับทิมธนา (2563, หน้า 136) ได้ศึกษาการบริหารโครงการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านความเป็นพลเมือง

ดิจิทัลของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของตองตา จำริญใจ (2561) ได้ศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหาร ครู และบุคลากร โรงเรียนอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีการปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านการสื่อสารในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีในการสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การเรียนการสอน การติดต่อระหว่างบุคลากรด้วยกัน และระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมและสนับสนุนในการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการติดตามผลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน อีกทั้งช่วงปีการศึกษา 2564-2565 ประเทศไทยเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องปรับตัวและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เช่น G Suite for Education, Zoom, Canva และ Microsoft Team, Line เป็นต้น รวมถึงมีการพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมที่สามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิดการพัฒนาทักษะ ความสามารถ และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และส่งผลให้ผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี พ.ศ. 2563-2566 โดยการส่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียนทุกระดับ เช่น การประยุกต์ใช้ข้อมูลองค์ความรู้ สื่อ วิดีโอ และองค์ความรู้ประเภทต่าง ๆ หนังสือแบบเรียนในรูปแบบของดิจิทัลเทกบุ๊ก (Digital Textbook) ตามเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด การจัดการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล (Digital Learning Platform) เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 23-25) จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณทัศ ผลทับทิมธนา (2563, หน้า 136) ได้ศึกษา การบริหาร โครงการ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3 ด้านความสามารถในการ ใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ แยม โกสุม (2565, หน้า 107) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับ มาก

2.7 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ตระหนักและเห็นความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนให้อยู่ในสังคมยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม จึงส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้ระบบ เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการจัดการเรียนรู้และด้านกระบวนการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถ ดำเนินการสอนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ อีกทั้งผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การติดต่อสื่อสารกับครูและบุคลากร ทั้งการประชุมผ่านระบบ Zoom, Google Meet, Line เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสม กับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำงาน เป็นไปตาม แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี พ.ศ. 2563-2566 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 35) ที่ให้ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูล ผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามสมรรถนะ และความถนัด จากเหตุผล ดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียน โดยรวมอยู่ ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทลลิตา บุตรดิวงษ์ (2561, หน้า 76) ได้ศึกษาการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสน

สุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโกคิน (2564, หน้า 103) ได้ศึกษา การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูและบุคลากรร่วมกันปรับเปลี่ยนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการสอนในโรงเรียนแบบปกติ การสอนแบบออนไลน์ และแบบอื่น ๆ ผู้บริหารและครูร่วมกันประชุม วางแผน กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนานวัตกรรมเพื่อรองรับการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดภารกิจ เป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทำให้เกิดการร่วมมือกันในการแก้ปัญหา และพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดีขึ้น การสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับที่ลีธวูด (Leithwood, 2005 อ้างถึงใน วริศรา สุขสุวรรณ 2560, หน้า 33) กล่าวว่า การปฏิรูปโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนและความสามารถของผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ อีกทั้งผู้บริหารและครูมีการประยุกต์ใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มาติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการรายงานผลการเรียน การติดตามพฤติกรรม รวมถึงการให้ความรู้เพื่อการเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับนักเรียนผ่านการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในทุก ๆ ครั้งที่มีโอกาส เช่น การให้คำแนะนำการสื่อสารในสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม การไม่นำเข้าข้อมูลที่เป็นเท็จเข้าสู่อินเทอร์เน็ต การมีจริยธรรมในการสื่อสาร เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางดิจิทัลมาช่วยแก้ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร การมอบหมายงานกับบุคลากรในโรงเรียน ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิตา สุขประวิทย์ (2564, หน้า 129) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลังสวน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 96) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ราชดำเนิน ดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านวิชาการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2564, หน้า 6-11) โดยมีการดำเนินการอย่างเหมาะสม เช่น เปิดโอกาสให้ครูมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียน มีการนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป็นเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีการประชุมชี้แจงเป้าหมายต่าง ๆ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการดำเนินการดังกล่าวอย่างเหมาะสมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ครู บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมมือในการดำเนินการตามแผนงาน และปฏิบัติงานตามภาระกิจที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อเป้าความสำเร็จของโรงเรียน ดังที่กาญจนา สุระคำ (2562, หน้า 13) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการวางแผนยุทธศาสตร์ วางแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้างองค์การที่สนับสนุนการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ระดมทรัพยากร และสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมตัดสินใจของฝ่ายบริหาร เพื่อให้การดำเนินการงานของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และที่วีริศรา สุขสุวรรณ

(2560, หน้า 85) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนที่ชัดเจน ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 93) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง

3.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศที่ดี ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การจัดห้องเรียนให้สะอาดปลอดโปร่งน่าเรียน การพูดคุยปราศรัยด้วยรอยยิ้ม การกล่าวยกย่องชมเชย การแสดงความเอาใจใส่ เป็นต้น สอดคล้องกับ Krug (1992, pp. 430-443) กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียนนั้น แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ บรรยากาศแห่งการเรียนรู้จะช่วยดึงพลังของนักเรียนและครูออกมาโดยมีหลายวิธีที่จะทำให้เกิดได้ เช่น การจัดให้มีการปลอดภัยและเป็นระเบียบ จัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และ สมงคล กุมภีร์ (2560, หน้า 34) ได้กล่าวว่า การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนโดยจัดระบบของการให้รางวัลอย่างชัดเจนและเป็นทางการแก่นักเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงหรือนำชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา เป็นต้น และทีนพรัตน์ เข้ม โกล่อม (2565, หน้า 29) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่าง

ห้องเรียน และ โรงเรียนในด้านการให้รางวัลเพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง รวมถึงการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ทั้งที่เป็นแบบกายภาพและนามธรรมทางจิตใจ ส่งผลทางบวกต่อผู้เรียนและส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นและตั้งใจในการเรียน และส่งผลต่อถึงประสิทธิผลของโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิษานันท์ ราวิน (2560, หน้า 94) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผล การบริหาร โรงเรียนสาม โลก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนสาม โลก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการเข้ามาสนับสนุนและอำนวยความสะดวก และกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ การร่วมกับคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง ทั้งการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่น สอดคล้องและสนองความต้องการพัฒนานักเรียนเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น อีกทั้งผู้บริหารผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุนการทำงาน โดยจัดให้มีวัสดุ

อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่เพียงพอ และมีความทันสมัย อยู่ในสภาพที่พร้อมในการจัดการเรียน การสอน ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนสูงขึ้น นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี ดิจิทัล และสื่ออินเทอร์เน็ตมาส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ของตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ตนเองสูงขึ้น และส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ สูงขึ้น สอดคล้องกับที่ วิศิธา สุขสุวรรณ (2560, หน้า 85) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทาง วิชาการให้ความสำคัญการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และ คุณภาพของครู บุคลากร และนักเรียน ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเป็นไปเพื่อที่จะ พัฒนา ปรับปรุง แก้ไข คุณภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนให้สอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการ บริหารจัดการด้านการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัย ของนิชานันท์ ราวัน (2560, หน้า 94) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผล การบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับ ประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ด้านการ จัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565, หน้า 86) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง

3.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับ ค่อนข้างสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญกับคุณภาพของนักเรียน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงร่วมกับ ครูผู้สอน ฝ่ายวิชาการนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากำหนดเป้าหมายของโรงเรียน รวมถึง การร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการประเมินด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการวางแผน พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูติดตามความก้าวหน้าด้านผลการเรียนของนักเรียนอย่าง

ใกล้ชิด และให้มีการรายงานความก้าวหน้าอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูประเมินความถนัดและความสามารถพิเศษของนักเรียน มีการวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย และส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ผู้บริหารมีการออกเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุยปัญหาการเรียนการสอนกับนักเรียนโดยตรง จากการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการทำให้โรงเรียนเกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ทั้งด้านคุณภาพนักเรียนและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังที่กฤตย์ภัตสรสาขา (2560, หน้า 8) ได้กล่าวถึงความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงคือ ความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งการบริหาร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความสามารถทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงและที่คงกลม ปดคามินทร์ (2560, หน้า 54) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสอดคล้องกัน และจัดเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ถ้าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็จะถือว่าสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงตามด้วย สอดคล้องแนวคิดประสิทธิผลของฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008, pp. 291-322) กล่าวว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตสามารถพิจารณาจากคุณภาพของนักเรียนวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้จำนวนมาก จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญญนุช พรมานุสรณ์ (2565, หน้า 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิพร กัณฑ์ศรี (2562 หน้า 76) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

มาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง (.64) และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่ามีข้อที่ควรพิจารณานำเอาผลการวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอยู่ในสามลำดับสุดท้ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารควรรักษาและใช้ข้อมูลพื้นฐานงานวิชาการของโรงเรียนมากำหนดเป็นแผนงานเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

1.2 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารควรประชุมร่วมกับครูประจำชั้น หัวหน้าสายชั้น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนในการดำเนินการปรับปรุงบรรยากาศทำการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

1.3 ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรออกเยี่ยมชั้นเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อพูดคุยทำความคุ้นเคย สังเกตพฤติกรรม และรับฟังปัญหาการเรียนการสอนกับนักเรียนโดยตรงเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมต่อไป

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่ามีข้อที่ควรพิจารณานำเอาผลการวิจัยไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าอยู่ในสามลำดับสุดท้ายของประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 ด้านความสามารถในการสามารถสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร ผู้บริหารควรศึกษาความสามารถ ทักษะ ความถนัดของบุคลากรแต่ละคน จัดให้บุคลากรได้เป็นแกนนำหรือผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมที่แต่ละคนถนัด อย่างอิสระภายใต้ขอบเขตที่เหมาะสม

2.3 ด้านความสามารถในการใช้นวัตกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารควรศึกษาและนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสารออนไลน์มาใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการ ในด้านที่มีค่าความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของโรงเรียนเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ โดยผู้บริหารควรนำความรู้ ทักษะต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการมาใช้ในการกำหนดเป้าหมาย การประชุมชี้แจง การปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีมภายในองค์กร การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครูแกนนำด้านวิชาการ การนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ศึกษาความสามารถในการใช้นวัตกรรมทางดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

3. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1971

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการงานวิจัย (ฉบับย่อ)
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยนางสาวสวาทกาญจน์ สืบภา รหัสประจำตัวนิสิต 63920306 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการงานนิพนธ์
เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศฎายุ
ธีระวณิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
ความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

เนื่องจากท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่างยิ่ง ในการนี้บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของ
เครื่องมือการวิจัยของนิสิต ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1971

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข

อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

20 มีนาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
  2. เครื่องมือในการวิจัย (การหาคุณภาพ)

ด้วยนางสาวสกวกาญจน์ สืบภา รหัสประจำตัวนิสิต 63920306 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์
เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ศฎายุ
ธีระวณิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัด
ของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1971

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

20 มีนาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยนางสาวสกวกาญจน์ สืบภา รหัสประจำตัวนิสิต 63920306 หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงการนิพนธ์
เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ
ธีระวณิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัด
ของท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังกล่าวข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทรศัพท์ 038 102 700 ต่อ 701, 705, 707

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จะทำการวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในประโยชน์ต่อไป

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับครูผู้สอนในโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวสกวากาญจน์ สืบภา

นิติระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง

ให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละคำถามตามความคิดเห็นของท่าน ตามแบบสอบถามในแต่ละหัวข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1, 2, 3, 4, หรือ 5 ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกในทางปฏิบัติ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกในทางปฏิบัติ มาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกในทางปฏิบัติ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกในทางปฏิบัติ น้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่แสดงออกในทางปฏิบัติ น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรมที่แสดงออก				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน						
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำเอกสารแผนยุทธศาสตร์ทางวิชาการของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม					
2	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับงานวิชาการของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระวิชาได้อย่างเหมาะสม					
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน					
4	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานงานวิชาการของโรงเรียนก่อนมีการวางแผน					
5	ผู้บริหารมีการประเมินความต้องการของครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน					
6	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน					
7	ผู้บริหารนำข้อมูลด้านผลการเรียนของนักเรียนไปพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน					

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรมที่แสดงออก				
		5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียนให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ					
2. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้						
9	ผู้บริหารมีการวางแผน จัดสรรงบประมาณ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน					
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายน่าสนใจ					
11	ผู้บริหารจัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร					
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดสภาพห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนลักษณะต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน					
13	ผู้บริหารรับรู้ แสดงความยินดี และประชาสัมพันธ์เมื่อมีความก้าวหน้าหรือความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง					
14	ร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย					
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน						
15	ผู้บริหารมีการสังเกตการสอนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการอยู่เสมอ					
16	ผู้บริหารชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู หลังจกมีการสังเกตการสอน					

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรมที่แสดงออก				
		5	4	3	2	1
17	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานอื่น					
18	ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครู เพื่อช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน					
19	ผู้บริหารมีการบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูว่าสอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน					
20	ผู้บริหารกำหนดบุคคลในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน					
21	ผู้บริหารมีการใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้					
22	โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
23	โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน					
4. ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน						
24	ผู้บริหารวางนโยบายในการกำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียนอย่างชัดเจน					
25	โรงเรียนมีการประเมินความถนัดและความสามารถพิเศษของนักเรียน					
26	ผู้บริหารมีการตรวจสอบผลการเรียน มีการวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดด้อย แล้วส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย					

ข้อ	ข้อความ	พฤติกรรมที่แสดงออก				
		5	4	3	2	1
27	ผู้บริหารออกเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อจะได้มีโอกาสพูดคุย ปัญหาการเรียนการสอนกับนักเรียนโดยตรงเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป					
28	ผู้บริหารมีการนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายทางด้าน วิชาการของโรงเรียน					
29	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินหลักสูตร เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ทันสมัย					
30	ผู้บริหารส่งเสริมให้การแจ้งผลการทดสอบทางการเรียน ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็ว					
31	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดสอนซ่อมเสริม หรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริม และพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน					

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง

ให้ท่านพิจารณารายการในแต่ละคำถามตามความคิดเห็นของท่าน ตามแบบสอบถาม
ในแต่ละหัวข้อ แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1, 2, 3, 4, หรือ 5 ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง						
1	นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมีการพัฒนาระดับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมา					
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนอย่างหลากหลาย					
3	ครูจัดกิจกรรมที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนให้ สอดคล้องและสนองความต้องการพัฒนานักเรียน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น					
4	โรงเรียนมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม					
5	นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เหมาะสมกับวัย					
6	นักเรียนที่จบชั้นสูงสุด สามารถเข้าศึกษาต่อใน ระดับสูงขึ้น					

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7	นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
2	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน					
8	โรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบริหารงาน 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ					
9	โรงเรียนมีการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป					
10	ครูและบุคลากรเป็นนักพัฒนา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาโรงเรียน					
11	โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาอาคาร สถานที่รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
12	ครูยอมรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน ต่าง ๆ ของโรงเรียน					
13	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินในปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน					
3	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน					
14	ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน					
15	ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน					
16	ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาในการบริหารงานของโรงเรียนให้ดำเนินการอย่างราบรื่นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
17	โรงเรียนของท่านมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง					

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอกเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาในโรงเรียน ได้อย่าง เหมาะสม					
4. ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร						
19	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การทำงาน โดยจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอน ที่เพียงพอ และมีความทันสมัย อยู่ในสภาพที่พร้อม ในการจัดการเรียนการสอน					
20	ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม					
21	ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพ					
22	มีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียน					
23	มีความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญและ เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน					
5 ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียน						
24	นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและมีความ รับผิดชอบ					
25	นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างปลอดภัย					
26	นักเรียนในโรงเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล					
27	นักเรียนในโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์และเหมาะสม					

ข้อ ที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
28	นักเรียนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของตนเอง และมีความรับผิดชอบในสังคมออนไลน์					
6 ความสามารถในการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนรู้						
29	โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อ ความต้องการ เพื่อการทำงานและการจัดการเรียน การสอน					
30	โรงเรียนนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน					
31	มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับ บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียนอยู่เสมอ					
32	มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้					
7 ความสามารถในการใช้วัตกรรมการบริหารโรงเรียน						
33	ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ					
34	ผู้บริหารใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาวิธีการปฏิบัติงาน และระบบการบริหารสถานศึกษาให้ทันสมัย					
35	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ให้มีทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนการสอน					
36	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรม ที่เหมาะสมกับโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำงาน					

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ค

คำอธิบายจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของ
โรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
1	.881	17	.620
2	.691	18	.460
3	.703	19	.663
4	.648	20	.592
5	.739	21	.753
6	.778	22	.543
7	.634	23	.692
8	.543	24	.592
9	.658	25	.441
10	.523	26	.778
11	.639	27	.720
12	.550	28	.719
13	.753	29	.773
14	.641	30	.818
15	.766	31	.816
16	.610		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

ตารางที่ 20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนใน
อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.669	19	.373
2	.554	20	.566
3	.451	21	.700
4	.398	22	.541
5	.592	23	.521
6	.729	24	.719
7	.762	25	.388
8	.759	26	.566
9	.752	27	.358
10	.728	28	.281
11	.682	29	.464
12	.648	30	.569
13	.901	31	.700
14	.629	32	.742
15	.692	33	.672
16	.734	34	.756
17	.795	35	.437
18	.836	36	.327

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสภกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2563). *การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563*. เข้าถึงได้จาก <https://moe360.blog/2020/05/08/การเตรียมความพร้อมของก/>.
- กฤษฎีกัสสร สาขา. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิ โภคิน. (2564). *การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่* หลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- กาญจนา สุระคา. (2562). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม ของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต ,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยราชภัฏรา ไพพรรณี.
- กัญญ์วรา เครื่องพาที. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- เกตุแก้ว บุญโนนแต่. (2557). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 สระบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิตติมา วรณศรี. (2563). *นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.

- จิรวรรณ เสาวคนธ์. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจษฎา ถังเงิน. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชานันท์ ราวัน. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผล การบริหาร โรงเรียนสาม โลกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เขาวลิตย์ ชูจันทร์. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตาพร ตันเจริญรัตน์. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐกร ตรีอยทอง. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการสอนของโรงเรียนบางละมุง* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา* จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัชพิมพ์ สืบเสนาะ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอเมือง* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาระยะของ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฐคนัย ดวงใจ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1.

งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัทชลิดา บุตรดีวงษ์. (2561). การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.

ดวงกมล ปดคามินทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ สถานศึกษาในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ต้องตา จำเริญใจ. (2561). ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธิดารัตน์ วรรณพันธ์. (2563). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วารสารมหาจุฬานาครธรรมสาร, 7(6), 217-228.

นนทลี แสนหึง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นพรัตน์ เข้มโกสุม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ทางวิชาการกับประสิทธิผล ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยะของ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

นภาดาว เกตุสุวรรณ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นิชานันท์ ราวัน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสามโคกสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นิตินิภา เสนาฤทธิ์. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญญนุช พรมานุสรณ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปฎิมา คำชมภู. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนในเขตอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญยวีร์ ทำดี. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พนมพร ทิมอ่อง. (2560). ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระมหาประจักษ์ กิตติเมธี. (ทองคายน). (2554). *การบริหารงานวิชาการสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีดีเด่น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการจัดการคณะสงฆ์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรี จิริจรัชช. (2545). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีตามการรับรู้ของครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- พิมพาพัญ ทองกิ่ง. (2563). *บทบาทครูกับการจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในศตวรรษที่ 21*. วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 4(1), 50-59.
- ภัทรา จรรยาธรรม. (2564). *การบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. ชลบุรี: มนตรี.
- ภูษณทัต ผลทับทิมธนา. (2563). *การบริหารโครงการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. ปริญญาโทนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2564). *การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้*. เข้าถึงได้จาก http://gened2.cmru.ac.th/ge_learning/src/gen1302/GEN1302-C4.pdf
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2562). *ประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 1-7 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เยาวดี พันเพชรศรี. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). *คู่มือพลเมืองดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- วรรณณา เฟื่องฟู. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี.

วิศรา สุขสุวรรณ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัชรา เล่าเรียนดี และคณะ. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับ
คุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: เพชรเกษม พรินต์
กรุ๊ป.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลภาวะ
ผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิรุพจิต ไบสี. (2547). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2542). หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

วิลาวลัย โพธิ์ทอง. (2561). พื้นฐานนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : สาขาเทคโนโลยี
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

วุฒิพร กัณฑ์ศรี. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ. (2561). นวัตกรรมการบริหารการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลง “4 เรียนรู้”.
วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 46(4), 534-553

สมุทร ชำนาญ. (2554). ภาวะผู้นำแบบรับใช้: มุมมองใหม่ของภาวะผู้นำทางการศึกษา.
ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

_____. (2559). ภาวะผู้นำทางการศึกษา : ทฤษฎี และ ปฏิบัติ. ระยอง : พี อาร์.การพิมพ์ ระยอง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2563). รายงานผลการดำเนินงานตาม
แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563. ชลบุรี : กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.

- _____. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ปี พ.ศ. 2563 – 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. ชลบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
- _____. (2565). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563. ชลบุรี : กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพร ทองประเสริฐ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุมงคล กุมภีร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสุขในการทำงานของครูในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิตา สุขประวิทย์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลังสวน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุค ดิจิทัล. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 6(1), 173-184.
- อธิพันธ์ ศรีรุ่งกาญจน์. (2558). รูปแบบการนิเทศภายใน โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อารีย์ หม่องศิริ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในกลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ละเชิงเทรา เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Anderson, C. A. D. (2000). *The importance of instructional leadership behavior as perceived by middle school teacher, middle school principal, and educational leadership professors*. Doctoral dissertation, Educational leadership, Faculty of graduate school, University of Georgia.
- Argyris, C. (1983). *Integrating the Individual and the Organization*. New York: John Wiley and Sons.
- Buzzi, M. J. (1990). *The relationship of school effectiveness to selected dimension of principals instructional leadership in elementary school in the state of Connecticut*. Dissertation Abstracts International, 62(12A), 3967-A.
- Doran, J.A. (2004). *Effective School Characteristics and Student's Achievement Correlates as Perceived by Teachers in American Style International Schools*. Unpublished doctoral dissertation, University of Central Florida.
- Heick, T. (2015). *The Definition of Digital Citizenship*. Retrieved from :
<http://www.teachthought.com/technology/the-definition-of-digital-citizenship>.
- Hoy, A. W., & Hoy, W. K. (2003). *Instructional Leadership: A Learning-Centered Guide*. Boston: Allyn and Bacon.
- Hoy, W. K., & Ferguson, J. (1985). *Theoretical Framework and Exploration Organization Effectiveness of Schools*. Educational Administration Quarterly, 21(2) 131-145.
- Hoy, W., K., & Miskel, C. G. (2011). *Educational Administration: Theory Research and Practice* (6th ed.). New York: McGraw – Hill.
- Krug, S. (1992). *Instructional leadership: A Constructivist perspective*. Education Administration Quarterly, 28(3), 430-443.
- Johnes-Gibson, J. C. (2000). *Factors for effective school leadership: A case study of Loretta*. n.p.
- Leithwood, K. A. (2005). *Educational leadership*. Philadelphia: Temple University Center for Research in Human Development and Education.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (1991). *Educational administration Concepts and Practices*. California: Wadsworth, Inc.

- Mossberger, K, et., al. (2015). *Digital Citizenship the Internet society and Participation*. Retrieved from : <http://www.scribd.com/doc13853600/Digital-Citizenship-the-Internetsociety-and-Participation-By-Karen-Mossberger-Caroline-J-Tolbert-and-Ramona-S-McNeal>
- Mott, P. E. (1972). *The Characteristics of Effective Organization*. New York: Harper and Row.
- O'Donnell, R. J., & White, G. P. (2005). *Within the accountability era: Principals instructional leadership behaviors and students achievement*. NASSP Bulletin, 89(645), 56-71.
- Reid, K., Hopkins, D., and Holly, P. (1988). *Towards the Effective School*. Oxford: Basic Blackwell Ltd.
- Ribble, M. (2011). *Digital Citizenship in Schools* (2nd ed.). United States of America.
- Rose, M. Y. (2007). *Instructional leadership in challenging US school*. ISEA, 3, 11-19.
- Schein, E. H. (1970). *Organization Psychology*. Englewood Cliffs: NJ: Prentice-Hall Inc.
- Sergiovanni, T. J. (1991). *The Principalship: A Reflective Practice Perspective*, (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Sharma, S. (2012). *Instructional leadership model through Asian principals' perspectives*. Retrieved from <http://ipedr.com>
- Stephen, P. R. (1983). *Essentials of Organizational Behavior*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.
- Walsh, M. (1999). *Building a Successful School*. London: Kogan Page.
- Wildy, H., & Dimmock, C. (1993). *Instructional leadership in primary and secondary school*. Journal of Educational Administration, 31(21), 43-61.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ศกาวกาญจน์ สืบภา
วัน เดือน ปี เกิด	5 ตุลาคม 2534
สถานที่เกิด	อุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	24/153 หมู่ 7 ซอย 13 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20110
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ครู โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (จิงनावิกอนุสรณ์) ศรีราชา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

